

Ejer: Aunsbjerg **Fæster:** Hans Jensen

- 1804 Hans Jensen.
- 1809 Mads Christensen (Mads Doss) ~ F.E.
- 1818 F.B. Kjeld Christensen.
- 1826 Thyge Christensen Faarbech.
- 1834 Niels Christensen Uhre.
- 1836 Christen Mikkelsen.
- 1862 Sælger parcellerne 13c, 13d og 13e til Johannes Johansen Lauth til ny ejendom 33.
- 1866 Johan Wendel Winkler.
- 1870 Jens Møller.
- 1870 Sælger parcel 13f til Lars Christensen Balle, ejendom 9.
- 1870 Jens Pedersen.
- 1879 Niels Christensen Balle.
- 1879 Køber parcel 13b af Thora Feddersen, ejendom 5.
- 1883 Køber parcel 9e af Ane Cathrine Christensdatter, ejendom 9.
- 1887 Sælger parcel 13g til Christen Larsen Balle, ejendom 9.
- 1887 Mikkel Nielsen.
- 1889 Visti Andersen. Sammenlægges med hans ejendom 10.
- 1890 Sælger parcel 10d til Abraham Johansen Møller til ny ejendom 27.
- 1897 Køber parcel 11m af Jens Chr. Mikkelsen, ejendom 11.
- 1913 Sælger parcellerne 10e + 10g til Jens Andersen til ny ejendom.
- 1916 Sælger parcel 10q til Jacob Jacobsen ejendom 17.
- 1916 Sælger parcellen 10r til Knud Jensen ejendom 19.
- 1918 Sælger parcellerne 11r, 10s og 15r til Anders Andersen til ejendom 23.
- 1919 Sælger parcel 11g til Kristen Kristensen, ejendom 27.
- 1919 Sælger parcellen 11y til Kristen Kristensen ejendom 27
- 1919 Køber parcel 15ø af Herman Simonsen.
- 1918 Jacob Andersen.
- 1919 Køber parcellerne 11v og 11x af Visti Andersen, ejendom 11.
- 1919 Køber parcel 15ab af Herman Simonsen.
- 1919 Sælger parcel 13k til Visti Andersen, ejendom 11.
- 1925 M. P. Jørgensen, Holstebro.
- 1925 Peder Nielsen.
- 1928 Marius Emil Jacobsen.
- 1928 Peder Severin Sørensen.

1947 Ejnar Marinus Andreasen.

1974 F.S. Anton Andreasen.

F.B. = Formandens bror.

F.E. = Formandens enke.

F.S. = Formandens søn.

Hans Jensen - 1809

Se Hans Jensens personbeskrivelse under ejendom 14.

Hans Jensen havde først ejendom 14, men den solgte han og overtog ejendom 13. Hvornår han har overtaget den eller på hvilke vilkår ved vi ikke, men da han køber ejendommen i 1805 står der i skødet *af ham brugende Gaard i Karup*. Så han har altså allerede brugt ejendommen, da han køber den.

Vi kan af brandtaksationen i 1805 se, at gården består af 3 længer.

Efter Hans Jensens død beholder enken ejendommen og gifter sig med Mads Christensen.

SKØDE.

Jeg underskrevne ejer af hovedgården Aunsberg i Viborg amt, Lysgaard herred gør vitterlig: At jeg herved skøder og overdrager til Hans Jensen den ham med herfølgende mellem os oprettet købekontrakt den 23. juni 1804, solgte og af ham brugende gård i Karup by Karup sogn som hidindtil har hørt under Aunsberg og står for hartkorn 1 tdr. 3 skp. 2 fdk. med den tilhørende mark og ejendom, således som jeg selv ejer samme og i overensstemmelse med forbemeldte vedfæstede købekontrakt, hvoraf her anmærkes disse vilkår:

1. Til gården skal fra dato bestandig være hoverifri.
2. Til køberen og efterkommere bliver forbunden til at lade gårdens bygninger være afsikrede i brandkassen.
3. At denne gård ikke mere må tjene til at ?? underliggende hovedgård.

Da nu køberen har, ved at give mig anvisning på hvad han får lånt ved den almindelige enkekasse i 1. prioritet og med en til mig udstedt 2. prioritetsobligation for det øvrige af købesummen, således fornøjet mig, for denne, som er 300 rdl. siger tre hundrede rigsdaler, så skal fornævnte solgte gård således som meldt være køberen, Hans Jensen og arvingers sande og lovlige ejendom med fuldkommen ejendoms ret, den han altså må gøre sig så nyttig som han kan og vil efter lov og anordninger.

Lemvig den 23. 1805 Lindahl

Læst ved Lysgaard-Hids herreders ret den 29. juli 1805 og original købekontrakt på behørig stemplet papir forevist.

Reinert konst. Herredsfoged.

BRANDTAKSATION

Karup sogn

Anno 1805 den 11. januar har undertegnede branddirektør med taksationsmændene, murermester Christen Jørgensen i Haurback og tømrermester Peder Jensen i Elkier, foretaget følgende brandforsikringstaksation.

En gård, ejes og beboes af Hans Jensen.

- a. Stuehuset norden i gården 14 fag, 8 alen dyb, ege- under og fyr overtømmer, klinede vægge og lyngtække. Til stue, kamre, køkken og bryggers med ovn og skorsten af ler, piben undtagen, 2 jernbilægger kakkelovne og $\frac{3}{4}$ tønne kobbel kedel i grube. Takseret á fag 20 Rd, er 280 Rd
- b. Det vestre hus 11 fag, 7 alen dyb, fyr over- og ege undertømmer, dels lyng og dels stråttække, samt klinede vægge. Til lade og tærskelo. Takseret á fag 154 Rd
- c. Det søndre hus 11 fag, $7\frac{3}{4}$ alen dyb, ege- under og fyr overtømmer, klinede vægge og lyngtække, til stald, fæ og fårehus, ansat á fag 16 Rd. 176 Rd 610 Rd

Forsvarlig mod ildsfare, er ej forhen forsikret, men forsynet med de befalede brandredskaber.

SKIFTE

Død: **Gaardmand Hans Jensen i Karup**

Reg. 24. april 1809

Enke: Ane Else Christensdatter

Hendes lavværg: Hendes søsters mand Christen Andersen af Stordahlhus.

Barn: En pige ½ år gammel.

Hendes formynder: Barnets morbroder Christen Christensen af Thorup.

I boet blev bl.a. beskrevet den afdødes gangklæder:

1 grønstribet undertrøje.
1 blå vadmels vest
1 par gule skindbukser
1 blå klædes kiole
1 par hvide vadmels bukser
1 rød hue
1 blå hue
1 blå hue
1 hat
1 blågarns skjorte
1 par hvide strømper
1 tørklæde
1 par træsko
1 hvid vadmels vest

Gårdens dyr:

1 grå og 1 sort føl
2 køer
20 får

Boet blev vurderet til

156 Rd, 1 Mrk og 14 Sk.

Gæld:

Enken fortalte, at hendes mands begravelse havde kostet	14 Rd.
Hun skyldte Enke kassen (lån) på gården	207 Rd
Til Christen Madsen i Grø?gaard i Haderup sogn	150 Rd
Til hendes broder i Thorup	50 Rd

Skiftet blev sluttet indtil den 30. maj, da hun med lavværg skulle møde på herredskontoret til videre afgørelse og slutning.

SKIFTE

År 1809 den 30. maj blev på herredskontoret foretaget skiftet efter afgangne gårdmand Hans Jensen i Karup af skifteforvalteren herredsfoged Holstein med vitterlighedsvidnerne Lars Stylsvig og Hans Pedersen af Dalsgaard.

Ved skiftet var mødt enken Anne Else Christensdatter med lavværgen Christen Andersen af Vallerbæk (gift med hendes søster). Sognefogden Peder Rasmussen som var tilstæde forklarede at den afdøde mands nærmeste slægt var et søskendebarn Jens Uhr hidtil boende i Karup, men som nu ved sidste majdags tid var fraflyttet sognet, herredet og amt. Endvidere forklarede sognefogden at han ved 30. dags forretningen den 24. april, da Jens Uhr endnu boede i Karup, ville have ham til at møde ved skiftet som værgen for det umyndige barn, datteren Inger Katrine, men derfra undslog han sig aldeles, hvilket sognefogden androg at kunne bevise ved Jesper Møller af Karup og Christen Madsen af Gråe. Da nu Jens Uhr endnu ikke i dag var mødt, så blev barnets morbroder Christen Christensen af Torup beskikket til værgen for barnet på den fødte værgen Jens Uhr ? og tilsvarende. Denne beskikkede værgen var i dag mødt.

Den afdøde havde endvidere efterladt sig en datter Anne Hansdatter, gift med Thomas Christensen i Karup, som ej var mødt men givet afkald, brev fremlagt, hvorpå blev fremlagt den over stervbogården afholdte og inden retten afhjemlede taksationsforretning, hvorefter gården stående for hartkorn 1 tønne, 3 skæpper og 2 fjerdingkar er vurderet til 325 rd

Med denne taksation erklærede enken med lavværgen og barnets formynder sig tilfredse.

Det ved 30- dagen vurderede boets løssøre beløber

156 rd 1 mrk 14 sk
481 rd 1 mrk 14 sk

Ingen af tilstedeværende vidste videre at beregne boet til indtægt.

Den på 30. dagen anmeldte gæld beløber

407 rd

Og enkens begravelses bekostning, som hun påstod lige med det hendes mand havde kostet

14 rd

Videre gæld blev ikke anmeldt, og værgen tilstod rigtigheden af det anmeldte.

Altså bliver boets udgift

421 rd

Følgelig bliver boets overskydende midler skiftets bekostninger:

60 rd 1 mrk 14 Fragår

Salær	0 rd	3 mrk	10 sk	
Beskrivning	2 "	3 "	0 "	
Forhøjelse	0 "	2 "	5 "	
Stemplet papir	0 "	3 "	6 "	
Revisionskontoret	0 "	1 "	3 "	
Sognefogden og skifteforvalterens tjener	1 "	0 "	0 "	
Vitterligheds vidnerne	1 "	0 "	0 "	
Retsgebyr etc. for taksationsforretningen over gården	1 "	5 "	4 "	
For tinglæsningen af et afkald	0 "	1 "	11 "	8 rd 2 mrk 7 sk

Igen til deling

50 rd 5 mrk 7 sk

Deraf tilfalder enken det halve med

25 rd 5 mrk 11 sk

Og den umyndige datter Inger Katrine, da den ældste datter vedgår gjort afkald, det øvrige halve med

25 rd 5 mrk 11 sk

Balance

51 rd 5 mrk 7 sk

Enken med lavværgen erklærede, at hun ville tillægge den umyndige datter så meget af hendes arv kunne blive i alt 50 rd. For hvilke halvtredsindstyve rigsdaler blev gjort udlæg i stervbogården med ind og udbo samt besætning næstefter gæld 215 rd til den almindelige enkekasse.

Enken betalte skiftets bekostninger såvelsom for lodseddels udstedelse og tinglæsning for barnets arv 2 rd 1 mrk.

Ingen af kreditorerne gjorde fordring på udlæg, hvorfor boet blev enken til rådighed overdraget på vilkår, at hun tilsvarende såvel den anmeldte som al anden gæld som i tiden måtte opdages eftersom proklama ej har været udstedt.

Skiftet blev derpå sluttet. Holstein

Anne Else Christensdatter (med ført pen) Som lavværgen: Christen Andersen (med ført pen)

Som formynder: Christen Christensen (med ført pen)

Som vitterligheds vidner: L. Stylsvig Hans Pedersen

Mads Christensen Doss 1809 - 1818

Mads Christensen Doss var født og hjemdøbt 12. juli 1779 i Høgild, Resen sogn. Han var søn af Christen Kielsen og hustru Mette Madsdatter. Den 8. august blev hans hjemdøb confirmeret i Resen kirke. I folketælling 1787 var hans fader Christen Kielsen 41 år, og moderen Mette Madsdatter var 35 år. Moderen Mette Madsdatter døde 24. februar 1805 i Høgild. 52 år. (8 børn)

Mads Christensen blev gift med enken Anne Else Christensdatter. Hun var enke efter fhv. ejer af ejendom 13 på Vallerbækvej 13 Hans Jensen, som døde i 1809.

Det kan være den Anne Else Christensdatter, som var født 8. november 1771 i Ørre sogn. Faderen var Christen Hark? Ørrekjær. Ifølge folketællingen 1845 var hun født i Ørre.

I 1818 solgte Mads Christensen Doss ejendommen til sin broder Kjeld Christensen.

De købte derefter en gård i Thorning sogn, og i Thorning kirkebogs tilgangsliste ses de i 1818: 1818 kommer Mads Christensen og hustru Anne Else sammen med 2 døtre til Thorning sogn fra Karup:

Ved folketællingen 1840 ses, at svigersønnen Anders Jacobsen Ganzhorn nu havde overtaget gården, og Mads Doss og Anne Else Christensdatter var gået på aftægt hos dem.

Begge deres døtre døde af tuberkulose. Den ældste, da hun var 40 år og enke. Hun efterlod sig 5 børn mellem 9 og 19 år. Den yngste døde som 33 årig og efterlod sig mand og 5 børn.

Mads Christensen Doss døde 28. maj 1854 som aftægtsmand i Thorning Vestermark. Han døde af alderdom. Han blev begravet 2. juni på Thorning kirkegård. 78 år.

I folketælling 1855 boede Ane Else Christensdatter [Mads Doss' enke] som inderste og aftægtskone hos den nye familie, som Anders J. Ganzhorn solgte til.

Anne Else Christensdatter døde 23. november 1856 og blev begravet 3. december på Thorning kirkegård. 87 år.

Anne Else Christensdatter og Hans Jensens barn:

1. Inger Cathrine Hansdatter, født 1. september 1808 i Karup (nævnt ved hendes konfirmation). Konfirmeret 6/4 1823 i Thorning kirke. [Her er Mads Christensen nævnt som fader.]

Mads Christensen og Anne Else Christensdatters barn:

2. Mette Cathrine Madsdatter, født 1810 i Karup. Hun blev konfirmeret 1825 i Thorning kirke. Hendes fødselsdato er ikke nævnt. Gode kundskaber og god opførsel.

Ad 1. Inger Cathrine Hansdatter født 1. september 1808:

Inger Cathrine Hansdatter blev viet 10. juni 1828 i Thorning kirke, 19 $\frac{3}{4}$ år til ungkarl Jens Andersen af Knudstrup, 28 $\frac{1}{2}$ år. Jens Andersen var gårdmand i Nørre Knudstrup indtil 7. april 1836, hvor ægteparret og deres 3 børn flyttede til Gjellerup sogn.

Den 26. maj 1839 flyttede familien fra Gjellerup sogn til Tulstrup, Ikast sogn.

Den 1. juni 1840 flyttede enken Inger Kathrine Hansdatter med børnene tilbage til Gjellerup sogn.

Kjeld Christensen 1818 - 1826

Kjeld Christensen blev hjemmedøbt 5. september 1781 i Høgild, Resen sogn, og den 21. oktober blev hans hjemmedøb bekendtgjort i Resen kirke. Forældrene var Christen Kielsen og Mette Madsdatter i Høgild.

Kjeld Christensen var gift med Else Christensdatter, som var født i Smollerup sogn, Viborg amt.

Kjeld Christensen købte ejendom 13 af sin broder Mads Christensen Doss i 1818.

Da Kjeld Christensen overtog gården efter broderen, fik han en del gårdredskaber og besætning af sin morbror Christen Madsen. Til gengæld fik Christen Madsen og hans hustru en aftægtskontrakt på nogle agre på ejendommen. Der skulle desuden opføres et hus til parret, som de selv skulle vedligeholde. De fik også overladt et stykke hedejord, som Kjeld Christensen skulle dyrke og sørge for gødning og pløjning blev gjort. Hvis de ønskede mere jord, skulle de have det overladt, men skulle selv sørge for at dyrke og drive det.

Han solgte ejendommen i 1826 til Thyge Christensen Faarbech.

I Karups afgangsliste 1826 rejser de 3 familiemedlemmer til Haderup sogn. De er dog ikke i hverken til- eller afgangslisterne i Haderup sogn. Derimod er de i folketællingen 1834 i Vinderslev sogn, hvor de bor i Elkier by som gårdfolk.

Den 15. april 1843 rejste Kjeld Christensen, 62 år og husmand samt Else Christensdatter, 65 år, hans kone til Balle sogn.

Kjeld Christensen og Else Christensdatter boede i et hus i Hvinningdal, Balle sogn – samme sted som datteren Mette og hendes familie havde slået sig ned 3 år i forvejen.

Else Christensdatter døde 30. juni 1860 i Hvinningdal og blev begravet 8. juli på Balle kirkegård. 83 år.

Kjeld Christensen døde 16. juli 1867 i Hvinningdal og blev begravet 14. juli på Balle kirkegård. 87 år. Aftægtsmand og enkemand hos gårdmand Niels Peter Nielsen (svigersøn nr. 2)

Kjeld Christensen og Else Christensdatters barn:

1. Mette Kjeldsdatter, født 19. marts 1820 i Karup og døbt 19. marts i Karup kirke.

Ad 1. Mette Kjeldsdatter, født 19. marts 1820 i Karup.

Hun blev konfirmeret i 1834 i Vinderslev kirke. Viet 3. november 1836 i Vinderslev kirke ungkarl Christian Andersen 32½, tjenestkarl fra Karup sogn og pige Mette Kjeldsdatter 16¾ år, hjemme hos forældrene i Elkjer.

Den 1. april 1840 rejser parret fra Vinderslev sogn til Balle sogn.

Christian Andersen døde 7. april 1845 og blev begravet den 13. april på Balle kirkegård. 40 ½ år. Gift husmand på Hvinningdal Mark. Han døde af brystsygge.

Mette Kjeldsdatter giftede sig 2. gang den 31. oktober 1845 i Balle kirke:

Ungkarl Niels Peter Nielsen, 27 år, indsidder i Hvinningdal og enke Mette Kjeldsdatter, 25 år, ejende et hus i Hvinningdal. Forloverne var Kjeld Christensen og Lars Peter Hoberg.

Mette Kjeldsdatter og Christian Andersens børn:

1. Kjeld Bøilund Christiansen, født 24. november 1837 i Vinderslev og døbt 26. december i Vinderslev kirke.
2. Anders Christiansen, født og hjemdøbt 20. september 1842 på Hvinningdal Mark. Dåben publiceret i Balle kirke 9. oktober.

Mette Kjeldsdatter og Niels Peter Nielsens børn:

3. Else Marie Kirstine Nielsen, født 29. juli 1846 på Hvinningdal Mark, døbt 20. september i Balle kirke. Død 19. februar 1852 og begravet 24. februar på Balle kirkegård. 5 ½ år gammel.
4. Ane Cecilie Nielsen, født 2. november 1848, døbt 26. december i Balle kirke.
5. Hans Christian Nielsen, født 30. august 1851, døbt 2. november.
6. Niels Nielsen, født 4. december 1853, døbt 1. januar 1854.
7. Else Marie Nielsen, født 7. november 1856, døbt 21. december.

Folketælling 1787 Høgild By, Resen sogn:

Christen Kjeldsen	41 år	gift	husbonde	gårdbeboer og bonde
Mette Madsdatter	35 år	”	madmoder	
Mads Christensen	8 år		deres barn	
Kjeld Christensen	5 år		”	
Kirsten Christensd.	1 år		”	

Folketælling 1834, Vinderslev sogn, Elkier by, en gård:

Kjeld Christensen	54 år	gift	gårdmand
Else Christensdatter	56 år	”	hans kone
Mette Kjeldsdatter	14 år		deres datter

Folketælling 1840, Vinderslev sogn, Elkjær by, et hus:

Kjeld Christensen	60 år	gift	husmand
Else Christensdatter	62 år	”	hans kone

Folketælling 1845, 1850, 1855, 1860, Hvinningdal, Balle sogn, et hus:

Kjeld Christensen	64 år	gift	Resen sogn	husmand, lever af sin jordlod
Else Christensen	66 år	”	Smollerup s.	hans kone

SKØDE

Jeg underskrevne Mads Christensen af Karup som ved at indgå ægteskab med afdøde Hans Jensens enke er bleven ejer af bemeldte Hans Jensens i Karup by og sogn ejende gård, som står for hartkorn ager og eng 1 Tønde, 3 Skæpper og 2 Fjerdingkar tilstår herved at have solgt samme gård med alle sine tilliggende ejendomme og påstående bygninger af foranførte hartkorn til Kield Christensen for den akkorderede købesum 300 Rd N.V., siger tre hundrede Rigsbankdaler Nominal Værdi.

Da nu køberen har betalt mig den akkorderede købesum tre hundrede Rigsbankdaler, så bliver samme gård med sine påstående bygninger, ejendomme, herligheder, alt således som min formand i ægteskabet efter skøde af 23. juni 1805 fra generalauditør Lindahl har været samme ejende, herved tilskødet køberen Kield Christensen som en fuldkommen ejendom den jeg efter lov og anordningerne er pligtig at hiemle køberen.

Karup den 20. juni 1818   Mads Christensen (m.f.p.)

Til vitterlighed: Trochmann   Niels Bach

At derom ovenmeldte køb og salg er af os eller andre på vore vegne har været oprettet købekontrakt eller anden skriftlige konditioner det vil vi om forlanges med ed bekræfte.

Datum ut supra. Som køber: Niels Christensen (m.f.p.)   Som sælger: Mads Christensen (m.f.p.)

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 10. august 1818 og derefter samme herreders pantebog nr. 11 tilført.

På det solgte hartkorn har sælgeren lovligt adkomst men i samme indestår arv til Hans Jensens datter Inger Katrine 32 Rd efter lodseddel af 2. december 1809 Holstein

AFTÆGTSKONTRAKT.

Aftægtskontrakt oprettet mellem gårdmand Kjeld Christensen i Karup og Christen Madsen ibidm.

1.

ved at tilkøbe mig min gård her i Karup by af min broder Mads Christensen overlod min morbroder Christen Madsen mig en del gårdsredskaber og besætning af kreaturer etc. Og blev han derfor tilstået for sig og kones livstid til brug og afbenyttelse de agre på min gårds heder østre ende mellem den såkaldte Kræiberg hul og Gribdsdal som jeg dyrker og driver som i et og alt med gødes påførelse, pløjning etc. Men skulle han ville opdyrke mere på den udviste og ham tillagte hedeplet må det og være ham tilladt, men da dyrkes og drives det af ham selv.

2.

Huset der opføres på ejendommen vedligeholdes af min morbroder Christen Madsen selv uden nogen bekostning for gården.

3.

Til fornøden ildebrændsel har han rettighed at skære i den såkaldte Gribdalmose 8 læs skudtørv á læs 18 snese og på heden østen for samme 16 læs hedetørv á læs 8 snese, som jeg eller stedets ejer ham årlig hjemfører i rette tid.

4.

Heden østen for Kræiberg hul afbenytter han til græsning for sine kreaturer, dog forbindes han at skåne engen så vidt afkastet er for samme. Ligeledes afbenytter han den østre engkrog ved Årestrup skel på søndre side af bækken til engslet og græsning.

5.

Alle forbemeldte ejendomme afbenytter bemeldte min morbroder Christen Madsen og kone så længe de lever til den sidstes død uden derfor at erlægge nogen afgift i navnlig måder til mig eller gårdens efterkomne ejer.

6.

Skulle aftægtsnyderen Christen Madsen få i sinde at flytte fra huset og ejendommen og således renoncere på bopæl og alt, forbinder jeg mig og efterkommer som vederlag derfor, årlig at levere ham 12 siger tolv skæpper godt ren og sund rug så længe han og kone begge leve, men når en af dem ved døden afgår nyder den længstlevende ikkun årlig 1 td. Rug, hvilket rug leveres dem årlig til hvert års martini.

Denne heri bemeldte aftægts årlige kapital værdi kan ifølge plakaten af 14. februar 1814 10 rdl. sølv, der for 5 år udgør halvtredsindstyve rigsbankdaler sølv, 50 rdl. s. for hvilken årlig bidrag gården der står for ager og engs hartkorn 1 tdr. 3 skp. 2 fdk 5/6 alb. ifølge bemeldte allerhøjeste plakat skalhæfte til pant og sikkerhed med anden prioritet 400 rdl sølv indtil den er fyldestgjort og udløben.

Til bekræftelse under navn og 2de vitterlighedsvidners underskrift.

Karup den 16. september 1818. Christen Madsen m.f.p. Kjeld Christensen m.f.p.

Til vitterlighed J Keller af Thorning Jens Munch, Kjellerup.

Læst ved Lysgaard og Hids herreders ret den 5. april 1830 og derefter samme herreders pantebog no. 15 tilført.

Kjeld Christensen har ingen tinglæst adkomst nogen fast ejendom i Karup sogn.

H.H.Holm.

Kilde: Lysgaard og Hids herreders skøde- og panteprotokol (B47-SP18 side 594).

Thyge Christensen Faarbech 1826 - 1834

Thyge Christensens fødsel er ikke fundet, men han er født omkring 1777 i Haderup sogn, og er konfirmeret i 1794, tjenende i Hessellund. Hans far hed Christen Tygesen, og moderen hed Ane Knudsdatter. Thyge Christensen er ikke fundet viet i hverken Haderup eller Resen sogn.

Han var gift med Ane Christensdatter, som var 39 år i 1826 på det tidspunkt, hvor familien kom til Karup fra Haderup sogn.

Hun skulle så være født i 1787, men i hendes dødsnotater i 1856 er hun 79 år. Altså skulle hun her være født i 1777.

Thyge Christensen købte gården i 1826. Han havde den kun i 8 år, så solgte han den.

I 1834 rejste hele familien til Stubkjær i Bording sogn, og var ligeledes gårdfolk der. Ved deres afrejse skrev præsten i kirkebogen i afgangslisten: *"Flinke folk, som har ladet deres børns opdragelse været sig magtpåliggende."*

Ane Christensdatter døde 20. marts 1847 og blev begravet 28. marts på Bording kirkegård, 65 år. Aftægtsmand Thyge Christensens hustru i Stubkjær. Død af alderdomssvaghed efter hen ved 2 års sygeleje.

Thyge Christensen døde 26. oktober 1856 og blev begravet 1. november, 79 år gammel. Aftægts- og enkemand af Stubkjær, søn af forh. inderste Christen Tygesen og Ane Knudsdatter af Haderup by og sogn, født dersteds.

Thyge Christensen og Ane Christensdatters børn:

1. Ane Thygesen, hjemdøbt 8. februar 1814 i Fårbæk, Haderup s. Døbt 7. april i Haderup kirke.
2. Christen Thygesen, hjemdøbt 3. maj 1825 i Fårbæk, døbt 11. juni i Haderup kirke.
3. Laust Thygesen, født og hjemdøbt 22. januar i Fårbæk, døbt 1. marts i Haderup kirke.
4. Jens Christian Thygesen, født og hjemdøbt 2. juni 1819 i Fårbæk, døbt 4. juli i Haderup kirke.
5. Peder Thygesen, født og hjemdøbt 18. december 1820 i Fårbæk, døbt 4. marts i Haderup kirke.
6. Niels Thygesen, født 30. november 1822, hjemdøbt 1. december i Fårbæk, døbt 29. december i Haderup kirke.

Folketælling 1834, Karup, en gård:

Thyge Christensen	57 år	gift	gårdmand
Anne Christensdatter	51 år	"	hans kone
Anne Tygesdatter	21 år	ugift	deres børn
Christen Tygesen	19 år		"
Laurits Tygesen	16 år		"
Jens Christen Tygesen	15 år		"
Peder Tygesen	14 år		"
Niels Tygesen	12 år		"
Hans Christian Jensen	12 år		plejebarn

Ved familiens afrejse fra sognet i 1834 skrev præsten i afgangslisten:

Hans Chr. Jensen 12 år rejst til Mammen.

Fader- og moderløst barn, da begge forældre pludselig døde, tog familien ham uden anmeldelse med sig.

SKØDE.

Jeg underskrevne Kjeld Christensen af Karup tilstår og vitterliggør at have solgt og afhændet, samt herved skøder og aldeles overdrager til Thyge Christensen Faarbæk min ejede og af ham nu påboende gård i Karup by og sogn af hartkorn ager og eng 1 tdr. 3 skp. 2 fdk. med sine påstående bygninger der i brandkassen er forsikrede, med ejendommens herligheder og rettigheder, alt således som det er ham forevist og taget i besiddelse, og således som jeg er ejende efter skøde af 20. januar d.a. fra Mads Christensen af Karup. Det bemærkes at køberen er pligtig ved dette skøde, at opfylde den imellem Christen Madsen og mig af 16. september 1818 oprettede aftægtskontrakt i alle poster og at han fra 1. juli og fremdeles svarer og udreder alle på denne ejendom hvilende skatter og offentlige byrder i enhver henseende.

Og da køberen nu har betalt mig den accorderede købesum 100 rdl siger et hundrede rigsbankdaler sølv, så erkender jeg herved og arvinger ingen ydermere lod, del, ret eller rettighed at have i eller til bemeldte gård med bygninger og ejendom, men samme at tilstå køberen og arvinger som deres retmæssige og købte ejendom, den jeg efter lov og anordninger forpligter mig at hjemle.

Til bekræftelse under min hånd samt 2 vitterlighedsvidners underskrift.

Karup den 26. juni 1826

Kjeld Christensen m.f.p.

Til vitterlighed

J.Keller   Lars Christensen

At ingen købekontrakt eller noget skriftligt om denne handel mellem os eller andre på vore vegne har været oprettet, det bekræftes herved, således som vi tilstår at ? med ed at stedfæste om forlanges.

Datum ut supra   køber Thyge Christensen m.f.p.   sælger Kjeld Christensen m.f.p.

I anledning af denne handel er til distriktsfattiggassen betalt 2 mark, skriver to mark tegn, hvorfor kvitteres.

Frederiks præstegaard d. 30. januar 1826.

S.Kierulf, sognepræst.

At alle kongelige skatter, rigsbankrenter, brandkontingent og kommunale afgifter erkendes til dato af det heri solgte sted og hartkorn bleven herved attesteret.

Viborg amtstue den 30. juni 1826.

Gjørup

Læst ved Lysgaard og Hids herreders ret den 31. juli 1826 og derefter samme herreders pantebog tilført.

Sælgerens adkomst er læst 10. august 1814/:11-245:/ med bemærkningen om forhæftelse af 32 rdl. 3 mark sølv. Det solgte er i øvrigt forhæftet for 234 rdl. 2 mark 4 sk. Sedler tinglæst den 10. august 1818 /:11-249:/.

De i forestående anmærkninger nævnte forhæftelser er afløst den første på 32 rdl. 3 mark sølv den 13. d.m. og den sidste på 234 rdl 2 mark 4 skil. Sedler den 20. oktober d.a. så udslettes hermed bemeldte derom her på gjorte anmærkning.

Dalsgaard den 1. november 1826.

Holm.

Niels Christensen Uhre 1834 - 1836

Niels Christensen Uhre blev døbt den 7. juni 1795 og var søn af Christen Christensen og hustru Bodil Nielsdatter i Uhre, Haderup sogn.

Niels Christensen, 27 år, blev gift den 27. oktober 1821 i Karup med Maren Mikkelsdatter, 26 år. Hun var født i Karup ca. 1792 og var datter af kirkesanger og degn Michel Nielsen og hustru Johanne Sørensdatter, ejendom 5 i Karup.

Ægteparret kom ifølge tilgangslisten til Karup i 1826, og i folketælling 1834 er de gårdfolk i Karup.

Niels Christensen Uhre købte i 1834 ejendom 13 af Thyge Christensen. Niels Christensen havde kun ejendommen i et par år, for i 1836 solgte han den til Christen Mikkelsen af Kølvrå. Christen Mikkelsen forpligtede sig til at overtage aftægtskontrakt oprettet 6. marts 1836 mellem Niels Christensen og Ingeborg Andersdatter, som var enke efter aftægtsnyder Christen Madsen.

De rejste fra Karup i 1836 til Neder Uhre sammen med deres 4 børn, hvor de tilbyttede sig en gård. Præsten noterede i afgangslisten: "*En svi(r)ebroder.*"

Niels Christensen døde 11. januar 1857 og blev begravet 18. januar på Haderup kirkegård. Aftægtsmand Niels Christensen i Uhre født ibid. Fader Christen Christensen i Uhre. 63 år.

Maren Michelsdatter døde 15. maj 1864 og blev begravet 22. maj på Karup kirkegård. Enke af aftægtsmand Niels Christensen i Hessellund. 71 år.

Niels Christensen og Maren Michelsdatters børn:

1. Christen Nielsen, født 11. januar 1822 i Neder Uhre, døbt 10. februar i Haderup kirke.
2. Mikkil Nielsen, født 2. maj 1824 i Neder Uhre, døbt 20. juni i Haderup kirke.
3. Jacob Nielsen, født 1. marts 1828 i Neder Uhre, hjemdøbt 2. marts. Der er ikke oplyst, hvornår han blev fremvist i kirken.
4. Jens Nielsen, født 20. november 1830 i Karup, døbt 5. december i Karup kirke.

Folketælling 1834, Karup, en gård.

Niels Christensen	39 år	gift	gårdmand
Maren Mikkelsdatter	42 år	"	hans kone
Christen Nielsen	13 år		deres børn
Mikkil Nielsen	10 år		"
Jacob Nielsen	6 år		"
Jens Nielsen	4 år		"

SKØDE

Underskrevne Thyge Christensen af Karup erkender at have solgt og afhændet og herved skøder og aldeles overdrager efter foregående mundtlig adkomst til Niels Christensen Uhre min hidtil ejende og af ham alt modtagen og påboende gård i Karup by og sogn af hartkorn ager og eng 1 Tønne og 2 Fjerdingskar med sine påstående bygninger, herligheder og rettigheder, således som jeg samme ejendomme og haft haver efter skøde af 26. juni 1826 fra Kield Christensen af Karup, hvorved er bemærket, at køberen er pligtig at opfylde en mellem Mads Christensen og Christen Madsen oprettet aftægtskontrakt dateret 16. september 1818, ligeledes forpligter han til at tilsvare og udrede alle kongelige skatter og andre på ejendommen hvilende byrder og afgifter fra 1. maj d.å. og fremdeles, hvorunder og henhører hæftelsen til Nationalbanken. Og da køberen Niels Christensen nu derfor har betalt den akkorderede købesum 250 Rbd sedler, siger to hundrede og halvtredsindstyve Rigsbankdaler sedler, så kender jeg for mig og arvinger ingen videre ret eller rettighed at have i eller til den herved solgte ejendom, den jeg således altid er pligtig at hiemle.

Til bekræftelse under mit navn i 2 vidners overværelse. Karup den 16. juni 1834 Thyge Christensen
med påholdt pen

Til Vitterlighed   J.Keller   Jens Andersen

At skatterne af det solgte en betalte til ultimo december 1834, attesterer.
Viborg amtstue 19. december 1834   Morville

Mig på branddirektørens vegne foreviste efter fuldmagt Chr. Trochmann

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 9. januar 1835 og adkomst forevist, herefter samme herreders pantebog No 17 tilført.

Anmærkning. Under navnet Thyge Christensen findes sælgeren ikke at have tinglæst adkomst på det solgte. Foregående forhæftelser kan derfor ikke opgives.   H.H.Holm

Christen Mikkelsen 1836 - 1866

Christen Mikkelsen blev født 1803 som søn af kirkesanger og skolelærer Michel Nielsen og hustru Johanne Sørensdatter i Karup, ejendom 5. Han blev konfirmeret 1820 i Karup.

Viet 25. marts 1829 i Haderup: Ungkarl Christen Michelsen, søn af kirkesanger Michel Nielsen i Karup, hvor han opholder sig, 25¼ år. Vaccineret af sin egen moder, til pigen Ane [Anne] Christensdatter, tjenende sin broder gårdmand og skoleforstander Christen Christensen i Neder Uhre, 21 år. Forlovere: Christen Christensen og Peder Jensen, begge gårdmænd i Haderup sogn. Anne Christensdatter var født og hjemdøbt 8. januar 1808, og dåben blev publiceret i Haderup kirke 21. februar. Hun var datter af Christen Christensen og hustru i Neder Uhre.

Christen Mikkelsen købte ejendommen i 1836 af sin svoger. Det ser ud til at bygningerne er de samme som i 1805, dog er stuehuset lidt mindre.

Onsdag den 22. februar 1843 vågnede Christen Mikkelsen tidlig op og gik ned til åen for at fiske. Hans kone og deres fem børn sov stadig; men inden han nåede åen, kom to af hans børn løbende og kaldte ham hjem, da stuehuset brændte. Han skyndte sig og fandt hustruen i gang med at redde af deres indbo, hvad hun kunne; men det blev kun ganske lidt, inden ilden blev for voldsom. Årsagen til branden vidste de ikke; men de mente, at det var rotter, der det sidste år var kommet mange af ind i huset, og som havde ført gloende aske op i deres reder i taget. (Se vedlagte forhør i mappen).

Det ser ud til, at de er gået på aftægt hos deres ældste søn, Christen, der i folketællingen i 1860 står som husmand og forældrene som aftægtsfolk. Der er dog ikke noget skøde på at han har overtaget ejendommen.

I 1862 søgte Christen Mikkelsen om tilladelse til at udstykke ejendommen. Den bliver nu udstykket i 4 parceller. Han beholdt selv hovedparcellen og solgte de 3 andre parceller til Johannes Johansen Lauth, der startede en ny ejendom nummer 33.

I 1866 solgte han ejendommen til Johan Wendel Vinkler. De skulle have en aftægtskontrakt. Den har de nok ikke haft så megen glæde af, for Johan Wendel Vinkler var meget fattig, og de er da også ved deres død hos et af børnene i Kølvrå.

Anne Christensdatter døde onsdag den 7. februar 1877 i Kølvrå og blev begravet søndag den 18. februar på Karup kirkegård. Aftægtsmand Christen Mikkelsens hustru i Kølvrå, Haderup sogn 69 år. Brystsyge.

Christen Mikkelsens døde 6. november 1879 i Kølvrå og blev begravet 16. november på Karup kirkegård. Aftægtsmand og enkemand, Kølvrå 75 år. Alderdom. Havde ophold hos svigersønnen Jens Peter Snedker i Kølvrå.

Christen Mikkelsen og Ane Christensdatters børn:

1. Christen Christensen, født 13. maj 1830 på Kølvrå Mark, døbt 13. juni i Haderup kirke.
2. Mikkel Christensen, født 23. maj 1832 på Kølvrå Mark, døbt 11. juni i Haderup kirke.
3. Ane Johanne Christensdatter, født 25. maj 1834 på Kølvrå Mark, døbt 29. juni i Haderup kirke.
4. Bodil Marie Kristensen (Mikkelsen), født 20. juni 1836 i Karup, døbt 9. juli i Karup kirke.
5. Jens Mikkelsen, født 17. september 1838 i Karup, døbt 11. november i Karup kirke. Død 28. maj 1839, begravet 2. juni. 8/12 år.
6. Ane Marie Mikkelsen, født 2. marts 1840 i Karup, døbt 12. april i Karup kirke.
7. Birthe Marie Mikkelsen, født 21. oktober 1842 i Karup, døbt 30. oktober i Karup kirke. Død 9. juni 1846, begravet 13. juni. 4 ½ år. Tæring.
8. Lars Christensen, født 3. august 1845 i Karup, døbt 10. august i Karup kirke.
9. Birthe Marie Mikkelsen, født 3. december 1847 i Karup, døbt 26. december i Karup kirke. Død 20. april 1849, begravet 24. april. 10 år.
10. Else Marie Mikkelsen, født 27. april 1850 i Karup, døbt 12. maj i Karup kirke.

Ad 1. Christen Christensen, født 1830: Gårdmand i Kølvrå. Viet 23. juni 1859 i Karup ungarl Christen Christensen af Karup til pigen Marie Cathrine Mikkeline Johannesen Lauth af Karup, 23 år, født 4. november 1836 i Karup. Datter af Johannes Jacobsen Lauth og Eva Cathrine Thomasdatter Bitsch (se ejendom 3). Forældrene var bosiddende i Haderup sogn i 1859. Forloverne var Johannes Lauth af Haderup og gårdmand Christen Mikkelsen af Karup. Christen Christensen (Degn) døde 9. februar 1894 i Karup og blev begravet 18. februar på Karup kirkegård. 63 år. Husmand i Kølvrå, Grove sogn. Pludselig død under et ophold i Karup sogn.

Ad 2. Mikkel Christensen, født 1832: Viet 11. december 1857 i Sahl kirke, Sahl sogn, Middelsom herred ungarl Mikkel Christensen, 25 år, søn af gårdmand Christen Mikkelsen i Karup, han tjener på Bredholt, Sahl sogn og pigen Anne Elisabeth Jørgensdatter, 22 år, datter af skovfoged Jørgen Sørensen (også kaldet Lysdal) i Palstrup skov. Hun tjener på Bredholt (Mikkel Christensen overtog ejendom 18 i Karup).

Ad 3. Ane Johanne Christensdatter, født 1834: Død 24. december 1857, begravet 1. januar 1855. Gårdmand Christen Mikkelsens datter i Karup, 23 år. Maveforkølelse.

Ad 4. Bodil Marie Kristensen (Mikkelsen), født 1836: Viet 12. september 1865 i Karup kirke til ungarl, tømrer Jens Peter Knudsen, nu i Karup, 20 ¾ år. Forloverne var aftægtsmand i Karup Christen Mikkelsen og boelsmand Jens Christian Sørensen i Karup. I folketælling 1870 bosiddende i et hus i Kølvrå, som snedker. Bodil Marie Kristensen døde 15. november 1881 i Kølvrå og blev begravet 23. november på Karup kirkegård. 45 år. Tæring. Enkemanden gift 2. gang 27. december 1882 i Karup med pigen Ane Kathrine Larsine Vistisen af Karup Mark, 19 år. Forloverne var landpost Visti Vistisen, Karup Mark og husmand Mikkel Christensen, Karup Mark (broder til brudgommens 1. kone).

Ad 6. Ane Marie Mikkelsen, født 1840 i Karup. I folketælling 1870 bor hun hos broderen Christen Christensen i Kølvrå, 28 år, ugift – sammen med forældrene.

Folketælling 1840, Karup, en gård:

Christen Mikkelsen	36 år	gift		gårdmand
Maren <i>fejl</i> (Ane) Christensdatter	31 år	”		hans kone
Christen Mikkelsen	10 år			deres børn
Mikkel Mikkelsen	8 år			”
Ane Mikkelsen	6 år			”
Bodil Mikkelsen	4 år			”
Else? Andersdatter	20 år	ugift		tjenestepige
Karen Olesdatter	24 år	ugift		inderste
Peter Lauth	2 år			hendes søn

Folketælling 1850, Karup, En gård:

Christen Mikkelsen	47 år	gift	født Karup	gårdmand
Ane Christensdatter	43 år	”	født Haderup	hans kone
Ane Johanne Christensdatter	16 år		født Haderup	deres børn
Bodil Marie Christensdatter	14 år		født Karup	”
Ane Marie Christensdatter	10 år		født Karup	”
Lars Christensen	5 år		født Karup	”

Folketælling 1855, Karup, en gård:

Christen Mikkelsen	51 år	gift	født Haderup [Karup]	gårdmand, husfader
Ane Christensdatter	46 år	gift	født Haderup	hans kone
Lars Christensen	10 år		født Karup	deres børn
Else Marie Christensdatter	5 år		født Karup	”

Folketælling 1860, Karup, et hus:

Christen Christensen	30 år	gift	født Haderup	husmand
Marie Cathrine Laut	24 år	gift	født Karup	hans kone
Christen Mikkelsen	57 år	gift	født Haderup [Karup]	aftægtsmand
Ane Christensdatter	54 år	gift	født Haderup sogn	hans kone
Else Marie Mikkelsen	10 år		født Karup sogn	deres barn

SKØDE

Underskrevne Niels Christensen af Karup erkender at have solgt og afhændet og herved skøder og aldeles overdrager efter foregående mundtlig akkord til Christen Mikkelsen af Kølvrå min hidtil ejende og ham alt vedtagne og påboende gård i Karup by og sogn af hartkorn ager og eng 1 Tønde, 3 Skæpper og 2 Fjerdingkar, med sine påstående bygninger, herligheder og rettigheder, som jeg samme ejet og haft haver, efter skøde af 16. juni 1834 fra Thyge Christensen af Karup.

Hermed bemærkes, at køberen er pligtig at opfylde en mellem Niels Christensen og Ingeborg Andersdatter, enke efter aftægtsnyder Christen Madsen af Karup, oprettet aftægtskontrakt dateret 6. marts 1836. Ligeledes forpligtes han at tilsvare og udrede alle kongelige skatter og andre på ejendommen hvilende byrder og afgifter fra 1. maj d.å. og fremdeles.

Og da køberen Christen Mikkelsen nu derfor har betalt mig den akkorderede købesum 200 Rd sedler, to hundrede Rigsbankdaler sedler, så kendes jeg fra mig og arvinger ingen videre ret eller rettighed at have i alle til den herved solgte ejendom, den jeg således altid er pligtig at hjemle.

Til bekræftelse under mit navn med tvende vidners underskrift.

Karup den 1. maj 1836 Niels Christensen (m.f.p.)

Til vitterlighed: Visti Jacobsen Laurs Mikkelsen

Indtil 1. januar 1845 er skatterne betalte. Viborg amtstue den 4. februar 1845. Morville

At skatterne af anmeldte hartkorn er betalte til 1836 års udgang attesteres.

Viborg amtstue den 20. april 1837 Morville

Læst ved Lysgård og Hids herreders ret den 6. juni 1845 og derefter samme herreders pantebog no 21 tilført.

Anm. Sælgerens adkomst på det solgte hartkorn er tinglæst den 9. januar 1855 /:17-268:/ med anmærkning om ældre manglende adkomst, hvis årsag videre undersøgelse bortfalder. Holm

BRANDTAKSATION

Karup sogn og by

1840. En gård ejes og beboes af Christen Michelsen forhen Hans Jensen. Før forsikret under 18-9, nu af følgende:
- a. Stuehuset i nord 11 fag $7\frac{1}{4}$ alen dyb, ege under- og fyr overtømmer, blandingstag. Til beboelse med loft, vinduer og døre, en bageovn og skorsten af ler med pibe og brændte sten. Takseret til 230 Rd
  - b. Det vestre hus 11 fag $7\frac{3}{4}$ alen dyb, samme bygningsmaterialer. Til fæhus. Takseret til 48 ”
  - c. Det søndre hus 11 fag $7\frac{3}{4}$ alen dyb, samme bygningsmaaterialer. Takseret til 132 Rd 400 Rd

Kilde: Brandtaksationer. Lysgård herred (S2-62 fol. 15b)

Forhør i anledning af brand i Christen Mikkelsens hus i Karup.

År 1843 fredagen den 24. februar formiddag kl. 10 blev Lysgård og Hids herreders politiret sat i Karup mølle af justitsråd og herredsfoged Holm i overværelse af vidner Zimmermann af Dalsgård og gårdmand Niels Nielsen i Hauge.

Hvor da blev foretaget forhør nr. 12/1843 i anledning af gårdmand Christen Mikkelsen i Karup, hans stuehus er brændt den 22. ds. Forelagt blev den i går formiddag fra sognefogden til dommeren indløben melding hvormed bemærkes, at intet forhør i går kunne foretages, fordi dommeren da havde et uanmeldt vidneforhør som først endte kl. 2½ om eftermiddagen, og da Karup er omtrent 2½ mil fra herredskontoret. Skrivelsen indlemmes og lyder således:

Ved ankomsten til Karup beså dommeren såvel brandstedet og dets omgivelser som og udhuset der ligger synden for stedet hvor det afbrændte hus befandt. I lokaliteterne og øvrige omstændigheder fandtes intet som kunne oplyse, hvor ilden var begyndt og hvad der kunne formedes at have været årsag dertil. Imidlertid viste en sådan stribe på græsset, at vinden under branden har været øst nordøst og at ildstrømmen således har passeret så tæt forbi enden af det frelste udhus, at dette måtte være bleven antændt, dersom vinden medens branden stod på havde drejet sig en liden smule mod nord. I bemeldte udhus befandt foruden noget halm en del hø, efter den brandlidtes opgivende 6 til 8 læs, hvilket efter dommerens skøn omtrent var rigtig opgivet.

I retten fremstod 1. dep. Den brandlidte gårdmand Christen Mikkelsen. Han forklarede efter sandheds formaning og på spørgsmål, at han i forgårs morges imellem kl. 6 og 7 rejste sig af sin seng, og efter at være påklædt gik igennem hans køkken og bryggershus ud af en dør på stuehusets østre ende, hvorpå han gik omkring det sydøstlige hjørne og fulgte den søndre side af stuehuset, samt forsatte derpå sin vej ned til åen for at fiske, men inden han nåede åen, som er ¼ mil fra hans hus, hørte han nogen råbe bag ved sig, og da han så sig om, dog kunne han ikke bestemt skønne om ilden var der eller i et nabohus der ligger på den samme linje, hvorved han tilføjede, at den mellemværende bakke forhindrede ham fra at se husene. Straks derpå kom hans små børn i deres bare linned løbende og råbte, at der var ild i huset hjemme. Han ilede nu derhen og fandt ved ankomsten hans kone i hendes bare linned beskæftiget med at redde af deres boskab hvad hun kunne, men hvilket kun var ubetydeligt. Et spædt barn som hun havde og et, der var et år ældre havde hun lagt i loen i udhuset.

Deponenten bjærgede et hængeskab og en eller to dragkisteskufter ud af det brændende hus, men derefter kunne intet mere reddes, fordi ilden var så stærk og røgen drev ud af husets dør, der var på den søndre side. Efterhånden kom flere til, nemlig først husmand Søren Christensen, derpå sognefogden og mølleren og siden byens øvrige beboere, såvidt de var skikkede til at hjælpe ved en sådan lejlighed. Deres bestræbelser gik fornemmelig ud på at frelse udhuset hvis ene ende var stærk udsat for ilden og ikke kunne have været reddet, dersom vinden var gået lidt længere om til syd. Af ? tøj blev bjerget et bord, en skammel, en vugge med klæder i, et hængeskab, 4 dragkisteskufter med klæder i, en sengs klæder og noget mere. Derimod brændte de halve klæder til en seng, den dragkiste hvori de frelste skuffer havde været, et viseværk, alt deres trætøj til husholdningsbrug; noget saltet kød, lys og brød. Af ? løsoret var intet assureret.

Hans hus som brændte var 11 fag stort og assureret for 220 rd hvormed han bemærker, at samtlige hans bygninger forhen var assureret for 800 til 900 rd men i fjor blev efter hans egen begæring nedsat til en assurance af 400 rd.

Årsagen til ildebranden er ham ubegribelig, thi der hvor den efter hans kones beretning begyndte, var han 10 minutter i forvejen gået forbi uden at mærke mindste syn til ilden. Han var desuden som formeldt gået igennem hans køkken og bryggerhus, der lå i det sydøst(lige) hjørne af stuehuset, og der var ikke syn af ild. Der var endog den morgen ikke rørt ved ilden på skorstenen, som var raget i bilæggerovnen. At nogen skulle have sat ild på huset er ikke tænkeligt, thi dertil ville ikke være bleven valgt en tid, da det allerede begyndte at blive lyst, og desuden lever dep. i fred med alle og enhver. Han kan derfor ikke tænke sig nogen anden årsag til ilden end, at rotterne, hvoraf der var mange i huset, muligen kan have haft den vane at varme sig med den ragede ild og at en af dem er, da dep. gik igennem køkkenet bleven forskrækket og har ført gloende aske et eller andetsteds hen hvor der var varme. Endnu tilføjes på anledning, at hans kone lå i

sengen, da han gik hjemmefra. I hans hus var ingen andre beboere end han og kone samt 5 børn hvoraf det ældste er 11 år.

Forelæst, vedgået og aftrådt.

2. dep. Den brandlidtes hustru Ane Christensdatter. Hun blev formanet til sandhed, hvorefter hun forklarede, at hun i forgårs morges, da hun vågnede bemærkede at hendes mand havde forladt sengen og efter hvad han havde ytret aftenen i forvejen vidste hun, at han (for)mentlig var gået til åen for at fiske. Hun rejste sig for at lægge ild i kakkelovnen, men i det samme så hun gnister flyve forbi vinduerne på husets søndre side. Hun løb nu ud i køkkenet, hvor ingen ild såes indvendig, hvorimod hun så gnisterne fare forbi vinduet. Fra køkkenet gik hun i bryggerhuset, om deri indvendig sås ild, erindrer hun ikke, men da hun kom ud af døren på husets østre ende så hun, at taget på husets sydøstlige ende stod i lys lue. Så rendte hun i hendes bare linned ind i dagligstuen, hvor hun tog de 2 mindste børn og bar dem over i loen i udhuset. På de ældre kaldte hun, og to af dem løb efter deres fader ned til åen for at hente ham. Dep. erindrer at hun derpå bjergede vuggen med klæderne ud af huset, men hvad hun derefter foretog, erindrer hun ikke, thi skræk og forvirring gjorde hende næsten sanseløs. For øvrigt erfarede hun bagefter, hvad der var hændt, og hvad der var reddet af deres løsøre, og herom forklarer hun ligesom hendes mand.

I huset er i den senere tid hverken brygget, bagt eller vasket. Aske blev ikke udbåret den 21. og når den udbæres bliver den lagt på møddingen, som er sønden for stuehuset og hvorfra vinden dengang branden fandt sted, ikke kunne henføre noget på huset. Ilden havde hun aftenen forud raget i bilæggerovnen som går ud til skorstenen. Hun har ikke mindste grund til at antage, at nogen har stukket ild på huset, thi hun og mand har ingen uvenner. Den eneste årsag til branden, som hun kan tænke sig er den, at rotterne, hvoraf i det sidste år mange var kommen i huset, have ført gloende aske op i deres reder i taget.

Forelæst, vedgået og aftrådt.

3. Husmand Søren Christensen af Karup. Han blev formanet til sandhed hvorefter han forklarede, at han i forgårs morges, da det allerede var lyst, skønt solen ikke var opstået, blev af den brandlidtes børn, som var i deres bare linned, kaldt ud af sengen og underrettet om, at deres faders hus brændte. Han klædte sig på og ilede straks derhen hvor han først traf manden, der kom bærende med noget ud af det brændende hus, hvad det var erindres ikke, men efter den tid var det ikke muligt at komme derind for ild og røg. Dep. løste kreaturerne i udhuset og slog dem ud. Imidlertid kom sognefogeden og mølleren, samt efterhånden flere andre. Stuehuset kunne ikke slukkes, men der blev gjort hvad der kunne gøres for at frelse udhuset, på hvis ene ende ilden bar så nær forbi, at de der holdt vand i beredskab for at slukke i fald det skulle antændes næppe for hede kunne udholde det. Da vinden imidlertid blev stående, bevaredes huset. Da dep. kom til det brændende hus, var ilden stærkest i det sydøstlige hjørne, men om brandens årsag ved han intet, hvorved han på anledning tilføje, at der ingen rimelighed er for at andre skulle have påsat ilden, dels fordi ingen kunne nå dette, da det allerede var lyst og dels fordi Chr. Mikkelsen ingen fjender har, ej heller er der mindste grund til at mistænke Chr. Mikkelsen for at han selv skulle have påsat ilden, thi han er en skikkelig mand, og hans tab ved branden er betydeligt, hvorhos alle omstændigheder viste, at branden havde overrasket dem uforberedt, navnlig bemærkes at konen løb omkring i det bare linned. Også ville Chr. Mikkelsen dersom udhuset var brændt, som let kunne være blevet tilfældet have mistet alt det hø og halm, hvormed han skulle fodre hans kreaturer til foråret.

Forelæst, vedgået og aftrådt.

4. dep. Jacob Jensen af Karup mølle. Han blev formanet til sandhed, hvorefter han forklarede, at han i forgårs morges omtrent kl. 6½ fra hans dagligstue af så, at der var ild i Chr. Mikkelsens nærliggende gård. Han begav sig straks derhen og fandt ved ankomsten huset aldeles ompændt af luerne, så at ingen kunne komme dertil. Konen var i det bare linned og et underskørt. Manden stod ved siden, begge var ligeså ude af sig selv af stræk og forvirring. Hvor ilden var begyndt eller hvad der kunne have været årsag dertil, var ikke at skønne af omstændighederne; ej heller har dep. noget kundskab om, hvad der kan have været årsag til branden. Der er ingen antagelig grund for at nogen anden kunne have påsat ilden imellem kl. 6 og 7 om morgenen og lige så lidt er det umuligt, at Chr. Mikkelsen selv har været forsætlig årsag til branden, thi en del af hans indbo brændte, og det var klart af det hele, at branden havde overrasket ham uforbemeldt, derhos er han en skikkelig mand. Udhuset var i fare for at antændes, og det ville ikke være bleven seddet, dersom vinden havde drejet det mindste mere til nord.

Forelæst, vedgået og aftrådt.

5. dep. Sognefoged og brandfoged Visti Jacobsen af Karup. Han blev forment til sandhed, hvorefter han forklarede, at han i forgårs morges omtrent kl. 6½ umiddelbar efter møller Jacob Jensen kom til brandstedet, men da han indtraf der, var der ikke at tænke på slukning eller redning af noget løvsøre. Derimod lod han henbringe vand og sætte ved enden af udhuset for at kunne slukke dette, hvis det skulle antændes, men hvilken slukning ville være bleven meget vanskelig om ikke umulig for vinden bar så nær forbi udhusets ende, at ingen kunne opholde sig derpå for hede. Hvad der er årsag til branden ved dep. ikke. Han anser sig forvisset om, at ilden ikke er påsat af nogen fremmed, fordi ingen kunne nå dette imellem kl. 6 og 7 om morgenen, ej heller har han eller nogen anden her i egnen mistanke til Chr. Mikkelsen om at have påsat ilden, thi han er en veltænkende mand så foruden en del af hans ikke assurerede løvsøre er brændt og dertil kan han efter dep. skøn ikke opbygge 11 fag stuehus af nogenlunde godhed for 220 rd, som er assurancesummen, for det brændte. Det brændte hus havde ingen imod brandredningen stridende mangel, hvilket oplystes ved det sidste januar måned i så henseende foretagne syn. De der kunne anses pligtige at møde ved brandstedet for at yde hjælp, indfandt sig.

Forelæst, vedgået og aftrådt.

Forhøret blev udsat. Retten hævet.

Som vidner: Holm N.Nielsen

Forhør no. 12/1843 til oplysning om branden som ødelagde Christen Mikkelsens stuehus i Karup udsat fra 24. f.m.

Fremlagt blev en skrivelse af 24 f.m. fra branddirektøren krigsråd Bahnsen til Hald med deri ommeldte undersøgelsesforretning. Denne følger nærværende forhør, hvorimod skrivelsen indlemmes og lyder således:

I retten mødte:

1. deponent gårdmand Christen Mikkelsen. Han blev forment til sandhed, men vidste ikke at meddele nogen yderligere oplysning angående årsagen til ildebranden. Den for branddirektøren af ham aflagte forklaring blev ham forelæst og han ratihaberede den.

Forelæst, vedgået og aftrådt.

2. deponent Ane Christensdatter, hustru af det brandlidte hus blev forment til sandhed, men ej heller hun vidste at meddele noget videre til oplysning om brandens årsag. Den af hende for branddirektøren aflagte forklaring blev oplæst og hun ratihaberede den.

Hun aftrådte.

3. deponent. Husmand Søren Christensen af Karup. Han vidste ikke at høre noget til hans allerede aflagte forklaring om ildebranden. Hans aflagte forklaring for branddirektøren blev ham forelæst og han ratihaberede den.

Han aftrådte.

4. deponent. Sognefoged Wisti Jacobsen af Karup. Han forklarede under sandheds løfte, at han ikke ved at meddele yderligere oplysning om ildebranden end den allerede af ham opgivne. Hans udsagn for branddirektøren oplæstes og han ratihaberede den.

Han aftrådte.

Forhøret blev sluttet.

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreder. Liste over politisagen 1842-1858: (B47-128 side 110, 111, 112 og 114)

SKØDE

Jeg underskrevne selvejergårdmand Christen Mikkelsen i Karup tilstår herved for mig og arvinger at have uden nogen foregående skriftlig købekontrakt solgt, ligesom jeg herved i kraft af den mig under 22. februar d.a. allernådigst forundte udstykningsbevilling, ved dette skøde sælger, skøder og aldeles overdrager fra mig og mine arvinger til ungkarl Johannes Johannesen Lauth og hans arvinger trende parceller af den mig ifølge skøde af 1. maj 1836, tinglæst 6. juni 1845 ejende og påboende gård i Karup sogn, Lysgård herred bemeldte trende parceller, som efter ovennævnte bevilling og medfølgende kort er betegnet således:

1. Matr.nr. 13c parcel nr. 2 af matr.nr. 13a i Karup sogn som står for hartkorn og gammelskat
0 td 0 skp 1 fdk 2 alb 43 sk
2. Matr.nr. 13d parcel nr. 3 af matr.nr. 13a i Karup sogn som står for hartkorn og gammelskat
0 td 1 skp 1 fdk 1¼ alb 1 rd 45 sk
3. Matr.nr. 13e parcel nr. 4 af matr.nr. 13a i Karup sogn som står for hartkorn og gammelskat
0 td 0 skp 1 fdk ½ alb 29 sk

hvilke parceller hvoraf en er bebygget, overdrages ham for den akkorderede købesum 200 rd og på vilkår:

Køberen udreder fra dato af alle af parcellerne værende kongelige skatter og øvrige påbud af hvad navn nævnes kan og udreder tienderne i forhold til gårdens hartkorn efter de derom i sin tid truffne akkorder samt overtager mine forpligtelser med hensyn til udstykning og bevillingen.

Og da nu køberen har tilfredsstillet mig forannævnte købesum to hundrede rigsdaler rigsmønt, så erklærer jeg herved, at ovennævnte parceller nu herefter med påstående bygninger skal tilhøre merbemeldte Johannes Johannesen Lauth med alle de herligheder, rettigheder, pligter og byrder, alt som jeg selv som en samlet ejendom har ejet, samme fri for enhvers krav og tiltale. Og har han ret til at færdes ad samme vej indtil byen, som jeg selv færdes ad. Det solgte er jeg pligtig at hjemle ham efter loven, og kan dette skøde læses uden mig dertil at varsle.

Til bekræftelse med min underskrift vidnesfast.

Køberen respekterer en af mig med Johannes Krichbaum oprettet lejekontrakt.

Karup den 7. maj 1862. Christen Mikkelsen (med ført pen)

Til vitterlighed: Visti Jacobsen Severin Nielsen

Da indenrigsministeriet under 22. februar 1862 har approberet udstykningen af Christen Mikkelsens gårds jorder, matr.nr. 13a i Karup by og sogn således, at derfra må afhændes følgende parceller, nemlig:

Matr.nr. 13c solgt til Christen Christensen til bebyggelse inden 2 år eller forening med anden belejlig liggende ejendomsjord af hartkornog gammelskat:

Tdr	Skp	Fdk	Alb	Gl.sk	Rd	Sk
0	0	0	2	"	0	43

Matr.nr. 13d bebygget, agtes solgt.

0	1	1	1¼	"	1	45
---	---	---	----	---	---	----

Matr.nr. 13e aftes solgt til bebyggelse inden 2 år eller forening med anden belejlig liggende ejendomsjord.

0	0	1	½	"	0	29
---	---	---	---	---	---	----

så vides fra amtets side intet til hinder for dette skødes tinglæsning.
Viborg stiftamt den 11. december 1862. Bretton

Læst den 19. december 1862 /:27-504:/

Anm: På den solgte ejendom hviler lejekontrakt på et stykke hede, tinglæst 6. maj 1836. Obligation for 50 rd læst 27. februar 1846, obligation for 150 rd tinglæst 5. november 1847, obligation 50 rd tinglæst 6. juli 1855 og aftægtskontrakt tinglæst 5. april 1830. Herholdt.

Kilde: Lysgård og Hids herreders skøde- og panteprotokol: (B47-SP30 fol. 504)

AFTÆGTSKONTRAKT

Da jeg underskrevne Christen Mikkelsen af Karup ved skøde af dags dato har overdraget min hidtil ejende og påboende sted i Karup Matr.nr. 13a til Johan Wendel Vinkler af Haurdal, forbeholder jeg mig herved ret til beboelse i de 3 fag hus i det nuværende stuehusets østre ende, for mig og min hustru Anne Christensdatter, samt hvem vi ellers måtte have til at pleje os vor livstid, benævnte 3 fag hus som alt er sat i beboelig stand vedligeholdes i fremtiden i alle måder af aftægtsnyderen Johan Wendel Vinkler som her på denne vor bopæl årlig at levere os indtil den sidstes død:

1.

4 tdr rug, 2 skp byg, 4 skp boghvede, 2 skp. Byggryn, 2 skp boghvedegryn, 3 tdr. spisekartofler, 2 lispund tør, saltet flæsk af ?siden, 8 snese hønseæg. - Af disse varer leveres både rug og byg og boghvede samt gryn hvert års 1. maj og 1. november, hver gang med det halve i gode, sunde, friske varer og med lovbestemte mål samt formales når forlanges. Kartofflerne leveres med 2 td. 1. november og 1 td. til 1. maj hver år, sunde og friske. Flæsk leveres med 1 lispund hvert års 1. januar og 1. maj sundt og godt. Æggene leveres med 2 snese til hvert års påske og pinse og St. Hansdag og 1. november i frisk tilstand.

2.

Aftægtsbrugerne har ret til daglig at malke en af stedets køer på omgang, dog når der indtræffer sene eller golde køer, da maler de intet den dag eller dette døgn. Årlig leveres og 10 læs hedetørv á 8 snese pr. læs og 10 læs skudtørv á 16 snese pr. læs og 3 traver lyng alt i rette bjergningstid gravet, kørt, hjemført og ordentlig i stak sat ved vor hus og tilbørlig hyllet og tildækket for regn og uvejr. Desforuden har nyderne ret til at bjerge det fornødne lyng og ris på stedets ejendom og yderen hjemfører det efter forlangende.

3.

Aftægtsyderen fodrer og græsser 4 får med yngel til hvert års slagtetid samt besørger deres ordentlige pasning for nyderne. Og beholder nyderne den søndre kálhave, hvortil leveres den fornøden gødning af yderen og hegn om samme. Ligeledes har nyderne ret til at nedlægge 1 skp kartofler, der hvor yderen lægger sine kartofler årlig til at grave og gødningen der præsteres af yderen såvelsom arbejdet dermed. Og har nyderne fri adgang til stedets bagerovn at bage deres brød i som dertil skal af yderen holdes i stand.

4.

Skulle aftægtsnyderne i sinde at forflytte aftægtsboligen, da skal yderen være forpligtet til at befordre dem deres aftægt en vejlængde, hvorhen de vil indtil 2 mil med undtagelse af mælk, husvarer og ildebrændsel samt haveplads hvorfor yderen årlig erlægger til nyderne 8 Rigsdaler R.M. og vedbliver at fodre og græsse og passe fårene som sædvanlig.

5.

Aftægtsyderen skal i sygdomstilfælde hente præsten og befordre ham hjem igen når forlanges samt levere nyderne frisk rughalm tvende gange årlig til en seng.

6.

Yderen skal når nyderne ved døden afgår besørge deres hæderlige begravelse, som almindeligt i egnen imod, at han derfor efter den sidstes død beholder samtlige deres efterladenskaber med undtagelse af deres gangklæder, som skal deles imellem deres børn således at sønnerne får mandens klæder og døtrene får konens klæder, dog at nyderens kakkellovn er yderen uvedkommen.

Jeg underskrevne Johan Wendel Vinkler forpligter mig herved til at udrede de i denne kontrakt betinget præstationer til de deri bestemte tider og til sikkerhed herfor pantsætter jeg herved med prioritets panteret den mig ifølge skøde af dags dato overdragen sted Matr.nr. 13a i Karup af hartkorn 7 skp og $\frac{3}{4}$ alb. Gl.skat 7 Rd 58 Sk. Med påstående bygninger og underliggende, så og med besætning ud- og indvendig, intet i nogen måde undtagen af hvad jeg ejer eller ejendes vorder, ligesom jeg forpligter mig til at lade mit skøde på det heri pantsatte tinglæse samtidig med denne kontrakt.

For det stemplede papirs skyld anslåes da i denne kontrakt bestemte præstationer således den årlige aftægt til 46 Rd taget fem gange er .....

	230 Rd
Aftægtsboligen	2 ”
Begravelsesomkostninger	<u>13 Rd</u>
	I alt 245 Rd

At vi således er kommen overens bekræfter vi herved med vore hænders underskrifter vidnesfast.
Karup den 18. december 1866.

Som aftægtsyder: Johan Wendel Vinkler (m.f.p.). Som aftægtsnyder: Christen Mikkelsen (m.f.p.)

Til vitterlighed: M.C.Nielsen Christen Poulsen

Læst ved Lysgård m.fl. herreders ret den 24. maj 1867 og derefter tilført pantebog Nr. 29 fol. 543.

Anm. Aftægtsnyderen har ikke tinglæst adkomst på den pantsatte ejendom, hvorfor denne undersøgelse bortfalder. Herholdt

Johan Wendel Winkler 1866 - 1870

Johan Wendel Winkler var født 11. juni 1829 på Frederikshede (Haurdal). Han blev døbt 14. juni 1829 i Frederiks kirke som søn af husmand Philip Frederik Winkler og hustru Kirstine Marie Mortensdatter i Frederikshede.

Den 12. juli 1855 blev ungarl Johan Wendel Winkler af Frederikshede, 26 år gift med pigen Johanne Christine Braüner af Frederikshede, 25 år. Forloverne var gårdmand og sognefoged Johannes Braüner og gårdmand Jens Pedersen af Frederikshede. *"Vielsen foregik hjemme på grund af brudens sygdom"*, som præsten skrev i kirkebogen. Hun havde født deres første barn to dage tidligere.

I 1857 gav Johan Wendel Winkler afkald på arv fra hustruen Johanne Christine Bräuners forældre, når de til sin tid døde, da han havde modtaget et vederlag, som havde en værdi af 200 rd fra hendes forældre.

Ved folketællingen 1860 boede parret med tre børn i Haurdal, hvor Johan Wendel Winkler var jordbruger.

I 1866 købte Johan Wendel Winkler ejendom 13 af Christen Mikkelsen. Han skulle give en aftægtskontrakt til Christen Mikkelsen, men da de sad meget småt i det, har den sikkert ikke været i kraft ret længe.

I Karup sogns tilgangsliste ses, at Johan Wendel Winkler den 13. april 1866 kommer fra Frederikshede Mark til Karup med hustru Johanne Christine Brauner og 3 børn.

I februar 1868 blev Johan Wendel Winkler anholdt for tyveri. To gange havde han stjålet fra en gårdmand i Skræ, og byttet var blevet et får, to hestedækkener og en skovl. Han vedgik tyverierne og hans kone blev senere tiltalt for hæleri. De fik tildelt en forsvarer, som i sit indlæg bl.a. skrev:

"Med hensyn til tiltalte Johanne Kirstine Breuner skal jeg bemærke, at tyverierne er udøvede uden at hun forud havde nogen som helst kundskab derom, og skønt hun har benyttet det ene dækken til et skørt (til sig selv), er dette dog sket uden, at hun havde kundskab om, at det var stjålet, idet hendes mand nemlig for hende havde foregivet, at han havde købt det. Efter at han havde stjålet fåret og bragt det hjem, har han derimod om dette fortalt sin kone, at han havde stjålet det, hvilket hun meget misbilligede, og hun skældte på ham derfor, men dels fordi at hun var bange for sin mand, og dels fordi de i deres store fattigdom manglede tilstrækkelig føde i huset, samt da hun efter hendes forklaring ikke vidste, hvad hun skulle gøre, når hendes mand forlangte af hende, at hun skulle være ham behjælpelig, lod hun sig bevæge til at hjælpe ham med at slagte fåret og at deltage i dets fortæring. Hun angrer imidlertid meget at have gjort det."

Den 24. marts 1868 faldt dommen: Johan Wendel Winkler skulle i fængsel på vand og brød i 4 gange 5 dage, og Johanne Kirstine Breuner i fængsel på sædvanlig fangekost i 8 dage. Udgifterne i forbindelse med retssagen og erstatning til Jens Christensen og hans far beløb sig til i alt 23 rd, som skulle betales inden 15 dage.

Johan Wendel Winkler havde ikke mulighed for at betale sagsomkostningerne og erstatningen, så gården gik derefter på tvangsauktion. I Viborg Stiftstidende nr. 667 1869 side 4 ses følgende:

Ifølge rekvisition af prokurator Kjær i Hørup på vedkommende udlægshavers vegne, bliver den Johan Vendel Winkler tilhørende ejendom i Karup by og sogn, Lysgård herred, Viborg amt, der under matr.nr. 13a står for hartkorn 7 skæpper $\frac{3}{4}$ album med påstående bygninger, avl og afgrøde stillet til bortsalg ved 3 auktioner o.s.v.

Derefter flyttede familien til Haurdal hede, hvor Johan Wendel Winkler fik et husmandssted. Han har nok gået ud som arbejdsmand, samtidig med, at han har dyrket jorden på husmandsstedet. Som det ses nedenunder var han i vinteren 1886/87 i Vorde-Fiskbæk-Ravnstrup sogn, hvor han fik understøttelse.

Chr. Jacobsen: Sogneråd m.m. Alheden 1887 – 1921:

24/5 1887: Skrivelse fra Vorde-Fiskbæk-Raunstrup sogneråd, at Johan Wendel Winkler i vinterens løb på grund af arbejdsløshed er meddelt 7 kr. Taget til efterretning.

Johan Wendel Winkler døde 2. oktober 1896 og blev begravet 9. oktober på Frederiks kirkegård. 67 år. Husmand i Fredrikshede. Under bemærkninger følgende: Udskrift af lægens dødsattest. Han blev fundet 2. oktober mellem kl. 10 og 11 formiddag. Findestedet var et vandhul ca. 4 alen langt og ca. 1½ alen dybt, beliggende på Havredal Hede. Dødsårsagen submercio [neddykken = drukning/kvælning] *Der er ikke fundet materiale i fogedprotokol eller i politiprotokol vedr. hans drukning. Lægen har således ikke indberettet det som selvmord.*

Johanne Christine Braüner døde 27. januar 1912 i Haurdal og blev begravet 2. februar på Frederiks kirkegård. 81 år. Alderdomsunderstøttelse, enke af Haurdal, datter af gmd. Johannes Braüner og hustru Kirstine Sørensdatter af Haurdal.

Johan Wendel Winkler og Johanne Christine Braüners børn:

1. Philip Frederik Winkler, født 10. juli 1855, døbt 12. juli i Frederiks kirke. [døbt i kirken samme dag, som forældrene blev viet i hjemmet]
2. Johannes Winkle, født 2. oktober 1857, Frederikshede, døbt 26. december i Frederiks kirke. Død 16. maj 1860, begravet 23. maj. 3 år. Maveforkølelse.
3. Jens Winkler, født 6. december 1859 i Frederikshede og døbt 1. januar 1860 i Frederiks kirke.
4. Peder Winkler, født 14. maj 1862 i Frederikshede, døbt 10. august i Frederiks kirke.
5. Kirsten Marie Winkler, født 13. december 1867 i Karup, døbt 5. januar 1868 i Karup kirke.
6. Maria Winkler, født 26. maj 1871 i Frederikshede, døbt 24. september i Frederiks kirke.
7. Anna Margrethe Winkler, født 9. november 1874 i Frederikshede, døbt 12. juni i Frederiks kirke.

Ad 3. Jens Winkler, født 1859: Viet 5. august 1884 i Frederiks kirke til enke efter Peter Vinkler af Frederikshede Eva Marie Kirstine Würtz. Bopæl i folketælling 1901 i Haurdal.

Ad 6. Maria Winkler, født 1872: Viet 26. november 1901 i Frederiks kirke til ungkarl og gårdejer Philip Frederik Harritz, Firhuse, født i Resenfelde, Frederiks sogn 8. nov. 1865, s.a. boelsm. Philip Harritz og hustru Marie Christine Krath, Resenfelde.

Ad 7. Anna Margrethe Winkler, født 1874: Viet 26. november 1895 i Frederiks kirke til ungkarl, tjenestkarl Kristian Mikkelsen s.a. husmand Mikkel Pedersen og hustru Birthe Marie Andersen, Elsborg Mark. født samme sted 29. maj 1868.

Folketælling 1860, Frederiks s., Frederikshede, et hus

Johan Wendel Winkler	31 år	gift	født Frederiks sogn	jordbruger, familiefar
Johanne Kirstine Braüner	30 år	”	”	hans kone
Philip Frederik Winkler	5 år	”	”	barn
Johannes Winkler	3 år	”	”	”
Jens Winkler	1 år	”	”	”

Folketælling 1870, Haurdal, udflyttere:

Johan Vendel Vinkler	40 år	gift	født Haurdal	husfader, husm., landbruger
Johanne Kirstine Vinkler	39 år	”	”	hans kone

Folketælling 1880, Frederikshede

Johan Vendel Vinkler	50 år	gift	født Frederiks	husmand, jordbruger
Johanne Kjerstine Vinkler	49 år	gift	”	hans kone
Marie Vinkler	8 år	”	”	deres datter
Kjerstine Marie Vinkler	12 år	”	”	”
Ane Margrethe Vinkler	5 år	”	”	”

Folketælling 1890, Haurdalhede, et hus:

Johan Vendel Vinkler	60 år	gift	født i Frederiks	husfader, jordbruger
Johanne Kjerstine Braüner	59 år	gift	”	husmoder
Ane Margrethe Vinkler	15 år		”	barn

Folketælling 1901, matr. 20 d:

Johanne Brøjner	1830	enke	født i Frederiks	husmoder, alderd. understøtt.
-----------------	------	------	------------------	-------------------------------

Folketælling 1906, Frederiks:

Johanne Braüner	1/8	1830	enke	født i Frederiks	”	”
-----------------	-----	------	------	------------------	---	---

SKØDE

Jeg underskrevne selvejer Christen Mikkelsen af Karup, tilstår herved for mig og arvinger, at have solgt, ligesom jeg herved sælger, skøder og aldeles overdrager fra mig og mine arvinger til Johan Vendel Vinkler af Haurdal og hans arvinger hovedparcellen af den mig ifølge skøde af 1. maj 1836, tinglæst den 6. juni 1845 ejende og påboende sted i Karup by Matr.nr. 13a bemeldte solgte parcel, der efter den mig under 22. februar 1862 allernådigst forundte bevilling på medfølgende kort er betegnet med således: Parcel no. 1 af Matr.no. 13a i Karup af hartkorn 7 skæpper og $\frac{3}{4}$ album, gl.skat 7 rd 58 sk. overdrages herved køberen med påstående bygninger, til og underliggende for den akkorderede købesum 200 Rd. R.M. og på vilkår:

Køberen modtager fra d. af det heri solgte sted, og svarer fremdeles alle af stedet gående kgl. skatter og øvrige påbud af hvad navn nævnes kan, og udreder tienderne efter de derom i sin tid truffne akkorder, og endelig ved kontant af d.d. giver mig og hustru sikkerhed for den os af ejendommen betingede aftægt, hvilken aftægt for 5 år beløber sig til 245 rd R.M., og da nu køberen har tilfredsstillet mig derfor så erklærer jeg herved at ovennævnte sted nu herefter skal tilhøre merbemeldte Johan Vendel Vinkler af Haurdal med alle de herligheder, rettigheder, pligter og byrder alt som jeg selv har ejet samme, fri for enhvers krav og tiltale, og er jeg pligtig at hjemle ham det solgte efter loven.

Til bekræftelse med min underskrift vidnesfast.

Karup den 18. december 1866. Christen Mikkelsen (m.f.p.)

Til vitterlighed: N. C. Nielsen Christen Poulsen

I anledning af ovennævnte handel er betalt 8 sk. Til de fattiges kasse.
På Frederiks og Karups sogneforstanderskabs vegne. Kjerulf

At skatter og afgifter af det herved solgte indtil ult. december s.a. er betalte attesteres herved.
Viborg amtstue den 2. april 1867. Ring

Da indenrigsministeriet under 22. februar 1862 har approberet udstykningen af Chr. Mikkelsens grunds jorder Matr.no 13a i Karup by og sogn således at parcellen Matr.no 13a holdes tilbage af hartkorn 7 skp. og $\frac{3}{4}$ alb., gl.skat 7 rd 58 sk, så vides fra amtets side intet til hinder for dette skødes tinglæsning.

Viborg stiftamt den 17. juni 1867. E. V. Reis?

Læst i Lysgård m.fl. herreders ret den 17. januar 1868 og derefter tilført P.L.N. 29 fol. 854.

Anm: Et stykke hedejord er bortlejet og er den vedkommende ejendommen tinglæst ministeriets skr. af 22. februar 1862 om betingelserne for nedlægningen af gården Matr.no. 13a i Karup.

Herholdt

Afkald.

Underskrevne selvejer Johan Vendel Vinkler i Haurdal, som er i ægteskab med pigen Johanne Kirstine Breuner, en datter af sognefoged Johan Christoffer Breuner i Haurdal, tilstår herved at have modtaget fuldkommen vederlag for den min hustru efter nævnte hendes fader og moder Kirstine Sørensdatte tilkommende arv, når de i sin tid ved døden afgår.

Idet jeg derfor herved meddeler dette mit afkald og kvittering for min hustrus såvel fædrene som mødrene arv, erklærer jeg således intet videre af have at fordre og forbinder mig til at holde såvel min svigerfader som andre vedkommende fri for enhvers krav og tiltale i den anledning.

På tro og love ansætter jeg det vederlag jeg har erholdt til en værdi af 200 rdl.

Til bekræftelse under min hånd vidnesfast.

Skrevet på herredskontoret 13. juli 1857.

Johan Vedel Vinkler

m.f.p.

Til vitterlighed

(ulæselig underskrift).

Viborg Stiftamt den 27. februar 1862.

Indenrigsministeriet har under 22. dennes tilskrevet amtet således:

”Ved bevilling ad mandatum af dags dato er det tilladt, at Christen Mikkelsen må nedlægge sin gård Matr.nr. 13a i Karup by og sogn, Viborg amt, af hartkorn 1 Tønde, 1 Skæppe og 1½ Alb. Og Gammelskat 9 Rd og 79 Sk., og lade dens jorder efter en til indenrigsministeriet indsendt udstykningsberegning inddele i parceller på vilkår:

1. at der i den nedlagte gårds sted er indrettet et hus som er tillagt i det mindste 1½ tønde land til taxt. 24, samt forsynet med beboer og derefter bliver bestandigen således at vedligeholde, hvorom bemeldte embedsmand, på fornævnte ejers bekostning vil have at foranstalte fornøden antagelse tilført skøden og panteprotokollen, og

2. at de kongelige skatter og rettigheder såvelsom pantehaveres og alle andres rettigheder bliver ved denne forandring aldeles uforkrænkede.

Hvilket herved tjenstligen tilmeldes amtet til behagelig efterretning og foranstaltning i henseende til det betingede hus og videre bekendtgørelse såvel for vedkommende sognepræst til iagttagelse ved hans årlige indberetninger om nedlagte gårde, som for ovennævnte Christen Mikkelsen, der bliver at indløse med 14½ Rigsdaler inden 6 uger fra kundgørelsen heraf, uden videre udgift vil blive ham tilstillet gennem de lokale autoriteter, når gebyret porto frit enten kontant eller i postanvisning gennem nærmeste postbureau er indkommet til ministeriet. I henhold til foranførte bevilling approberes herved udflytningen af ovenmeldte gård Matr.nr. 13a i Karup by og sogn af

hartkorn	Gammelskat
1-1-0-1½	9. Rd 79 Sk

I 4 parceller:

Matr.nr. 13a	beholder Christen Mikkelsen	0-7-0-¾	7 ” 58 ”
Matr.nr. 13c	agtes solgt til Christen Christensen til bebyggelse inden 2 år eller forening med anden belejlig liggende ejendomsjord	0-0-1-2	43 ”
Matr.nr. 13d	bebygget agtes solgt	0-1-1-1¼	1 ” 45 ”
Matr.nr. 13e	agtes solgt til bebyggelse inden 2 år eller forening med anden belejlig liggende ejendomsjord.		

Hvilket i anledning af det med Hr. kammerherrens erklæring af 12. december f.å. hertil indkomne andragende med tilbagesendelsen af hoslagte kort tjenstlig meddeles til behagelig efterretning og videre fornøden bekendtgørelse.

Kortene over Matr.nr. 13c, 13d og 13e er bleven attesterede og udsendte til Viborg amtstue til indløsning af Christen Mikkelsen med i alt 48 skilling.

Hvilket ved fremsendelsen af bemeldte kort, hermed tjenstligt meddeles til behagelig efterretning, foranstaltning og videre fornøden bekendtgørelse.   Bretton

Læst den 14. marts 1862 /:27-80:/   Herholdt

Johan Wendel Winkler. Tyveri 1.

Til Lysgaard m.fl. herreders ekstraret.

Ifølge Viborg stiftamts ordre af 3 d.m. skal jeg som aktor tiltale og hænde (*sørge for*) dom over Johan Wendel Winkler af Karup for tyveri, og fremlægger jeg herved under

- A. Skrivelse til mig fra Lysgaard m.fl. herreders kontor af 7.d.m.
- B. Stævning i lovlig forkyndt stand.
- C. Forhørs udskrift med påtegnet aktions ordre.

Ved tiltaltes egen tilståelse i forbindelse med de øvrige under sagen oplæste omstændigheder, må det anses tilstrækkeligt godtgjort, at han har frastjålet gårdmand Jens Christensen i Skræ 2 hestedækkener, og har tiltalte herom forklaret, at da han løverdag aften den 11. januar d.a. var kommen forbi ovenmeldte Jens Christensens hestestald, som kun med en almindelig krog på den udvendige side af døren var aflukket, faldt det ham ind at se, om der ikke inde i stalden var dækkener, han kunne tilrane sig, og da han var gået derind, fandt han også et, som han straks tilranede sig, og hvoraf der blev syet et underskørt til hans kone. Den derpå følgende løverdag den 18. januar d.a. begav han sig atter ved aftenstid hen til Jens Christensens stald for at se, om han kunne få fat på det andet hestedækken, hvilket han nu fandt ophængt i stalden, og som han derefter tilranede sig tilligemed en i stalden henstående skovl.

Sidstnævnte hestedækken samt skovlen, der er vurderede respektive til 9 rd og 3 rd er udleverede den bestjålne, som har renuntieret (*givet afkald*) på erstatning for afsavnet, derimod har den bestjålne for det til skørt omsyede hestedækken, fordret tiltalte tilpligtet at betale sig i erstatning herfor 4 Rbd.

Tiltalte, der er født 1829, og ikke ses tidligere at være straffet, vil altså nu blive at dømme efter straffelovens §228, og idet jeg således indleder sagen, påstår jeg ham idømt fængsel på vand og brød i 2 gange 5 dage samt tilpligtet at betale forud en ommeldt erstatning tillige alle af denne aktion flydende omkostninger derunder salær til mig for aktoraget.

Viborg den 13. februar 1868. B. ??

Johan Wendel Winkler. Tyveri 2.

Da den af Viborg stiftamt under 3. februar d.a. til mig udsendte actionsordre til som aktor at tiltale og hænde dom over Johan Wendel Winkler af Karup for tyveri under 24. s.m. er aptenderet til også at omfatte at af ham begået fåretyveri, så indstævnes i continuation af den af mig under 12. februar til s.a. udtagne stævning bemeldte Johan Vendel Winther til at møde i Lysgård m.fl. herreders ekstraret til den tid og på det sted, som af dommeren nærmere herpå angives for sigtelse og saggivelse at modtage, ? at ? irettelagte, påstand at anføre samt dom at lide for de af ham begåede tyverier.

Tillige indstævnes til samme tid og på samme sted at møde tiltaltes hustru Johanne Kirstine Breuner, der ifølge ommeldte ordre af 24. februar s.m. er sat under tiltale for hæleri, i hvilken anledning jeg er beskikket til som aktor at tiltale og hænde dom over hende – for sigtelse og saggivelse at modtage, ???? irettelagte, påstand at anføre samt dom at lide for bemeldte af hende begåede forbrydelse.

Denne stævning forkyndes tillige for de tiltaltes beskikkede defensor Kjær.
?dag er afskaffet ved Frd. af 3. juni 1796.

Viborg den 2. marts 1868.

Kilde: Lysgård m.fl. herreder. Justitsdokumenter 1868. (B47-5060)

Johan Wendel Winkler. Tyveri 3.

Til Lysgaard m.fl. herreders ekstraret som det af forhørs udskrift fremgår, er den af Viborg stiftamt under 3. februar d.a. for mig udstedte aktionsordre til at tiltale og hænde dom over Johan Vendel Winkler under 24. s.m. optanderet til også at omfatte et af bemeldte tiltalte begået fåretyveri, og er jeg ved dens ekstensionsordre tillige beskikket til som aktor at tiltale og hænde dom over tiltaltes hustru Johanne Kirstine Breuner for hæleri.

Jeg fremlægger i så henseende under

D. Kontinuationsstævning.

E. Skrivelse til mig fra Lysgård m.fl. herreders kontor af 28. f.m.

F og G. 2 straffeattester vedrørende Johan Vendel Winkler.

Og idet jeg i øvrigt med hensyn til det af tiltalte Johan Vendel Winkler begåede tyveri af de gårdmand Jens Christensen i Skræ tilhørende 2 hestedækkener, samt af skovlen, henviser til mit indlæg af 13. februar d.a. skal jeg hvad det fåretyveri angår, hvorfor han nu tiltales, tillade mig at bemærke, at det ved hans egen tilståelse i forbindelse med de øvrige under sagen oplyste omstændigheder må anses tilstrækkeligt godtgjort, at han natten mellem den 18. og 19. januar d.a., altså samtidigt med at han tilranede sig skovlen og det andet af de gårdmand Jens Christensen i Skræ tilhørende hestedækken, har taget et i dennes stald henstående, hans fader, aftægtsmand Christen Pedersen Davidsen tilhørende til 10 rd vurderet får, som han trak til sit hjem, hvor han nogle dage efter slagtede det, og var han kone, den medtiltalte Johanne Kirstine Breuner, - hvem han om natten efter sin hjemkomst efter nogen talen frem og tilbage gjorde bekendt med, at han havde stjålet fåret, - ham behjælpelig med at slagte det, ligesom hun også tilligemed den øvrige familie var med til at spise af kødet, hvoraf alt er blevet fortæret.

Efter at have slagtet fåret, har tiltalte Johan Vendel Winkler for at skjule tyveriet først nedgravet skindet og indvoldene i kartoffelkulen i laden, men nogen tid efter vil han have taget disse genstande op deraf og har brændt skindet og noget af indvoldene i bageovnen, medens har han kastet det øvrige af indvoldene på møddingen. Da tiltalte altså under samme sag har gjort sig skyldig i 2 tyverier, hvoraf fåretyveriet, da det ikke er udført på marken, vel ikke kan henføres under begrebet groft tyveri, må jeg som aktor påstå, at han straffes med forbedringshusarbejde i 8 måneder eller dog med fængsel på vand og brød i 6 gange 5 dage, samt derhos tilpligtes at betale til den bestjålne ommeldte Christen Pedersen Davidsen 10 rd i erstatning.

Med hensyn til medtiltalte Johanne Kirstine Breuner, der er født den 1. august 1830 og ikke tidligere findes at være straffet for hæleri i henhold til straffelovens §238, og må jeg påstå hende idømt fængsel på vand og brød i 2 gange 5 dage. Tillige tilpligtede til in solidum at betale alle af denne aktion flydende omkostninger derunder salær til mig.

Således indledes sagen.

Viborg den 4. marts 1868. ??

Johan Wendel Winkler. Tyveri 4.

Indlæg.

Da tiltalte Johan Vendel Winkler har vedgået at have, til tvende forskellige tider forøvet de tyverier af 2 hestedækkener, 1 skovl og 1 får, hvorfor han under nærværende sag tiltales, og da hans hustru Johanne Kirstine Breuner ligeledes har vedgået, at hun har været ham behjælpelig med at slagte det ovenmeldte får, og spist deraf, efter at hendes mand for hende havde vedgået, at han havde stjålet det, samt da disse tilståelser er bestyrkede af de øvrige under sagen oplyste omstændigheder, så ville de tiltalte formentlig ikke kunne undgå straf, førstnævnte for tyveri og sidstnævnte for hæleri.

Som formildende omstændigheder ved straffegradens bestemmelse, skal jeg tillade mig at bemærke med hensyn til Johan Vendel Vinther, at han dengang han forøvede det første tyveri, formentlig har været noget beruset, hvilket nemlig er forklaret af bestjålen gårdmand Jens Christensen i Skræ, vide den, den 22. januar d.a. fremlagte rapport.

Jeg tillader mig at henstille om der ikke måtte findes anledning til herover at gøre nærmere oplysning, og navnlig til herom at afæske tiltalte forklaring. Tiltalte fortryder meget at han i et svagt øjeblik har forøvet forøvede forbrydelse, hvortil hans store fattigdom var den væsentlige anledning, idet han nemlig manglede tilstrækkelig føde til sig med familie.

Han er 38 år gammel, og har ikke tidligere været tiltalt eller straffet.

Med hensyn til tiltalte Johanne Kirstine Breuner skal jeg bemærke, at tyverierne er udøvede uden at hun forud havde nogen som helst kundskab derom, og skønt hun har benyttet det ene dækken til et skørt, er dette dog sket uden at hun havde kundskab om at det var stjålet, idet hendes mand nemlig for hende havde foregivet at han havde købt det. Efter at han havde stjålet fåret og bragt det hjem, har han derimod om dette fortalt sin kone, at han havde stjålet det, hvilket hun meget misbilligede, og hun skændte på ham derfor, men dels fordi at hun var bange for sin mand, og dels fordi de i deres store fattigdom manglede tilstrækkelig føde i huset, samt da hun efter hendes forklaring ikke vidste, hvad hun skulle gøre, når hendes mand forlangte af hende, at hun skulle være ham behjælpelig, lod hun sig bevæge til at hjælpe ham med at slagte fåret og at deltage i dets fortæring. Hun angrer imidlertid meget at have gjort det.

Med disse bemærkninger indlader jeg sagen til rettens mildeste dom, idet jeg forventer mig tilkendt salær for defensoratet.

Hørup den 16. marts 1868.

Ærbødigst ??

Dom afsagt den 24. marts 1868.

I justits sag no. 17/1868. Overretsprøkurator Isachsen som aktor contra husmand Johan Vendel Vinkler af Karup for tyveri og dennes hustru Johanne Kirstine Breuner for hæleri.

Under nærværende ifølge Viborg stiftamts aktionsordre af 3. februar d.a. og ekstensionsordre af 24. s.m. anlagte sag tiltales husmand Johan Vendel Vinkler og dennes hustru Johanne Kirstine Breuner, begge forhen af Karup, men nu i Haurdal. Førstnævnte for tyveri og sidstnævnte for hæleri.

Ved tiltalte Johan Vendel Vinklers egen tilståelse i forbindelse med det i øvrigt oplyste er det tilstrækkelig godtgjort, at han den 11. januar d.a. om aftenen i gårdmand i Skræ Jens Christensens stald, hvis indgangsdør var aflukket med en almindelig krog på den udvendige side, tyvagtigen har tilvendt sig et bemeldte Jens Christensen tilhørende gråt hestedækken, som han lod sin kone, for hvem han foregav at have købt det, farve og omsy til et underskørt, samt at han natten mellem den 18. og 19. s.m. i den hensigt at tilrane sig et dække atter har begivet sig ind i samme stald og bemægtiget sig et andet der beroende, Jens Christensen tilhørende gråt hestedækken og en skovl samt derfra bortførte et Jens Christensens fader, Christen Pedersen Davidsen, tilhørende får, hvilket sidste han, efter at have haft det stående nogle dage i sig hjem, slagtede og spiste i forening med sin familie kødet deraf.

Sidstnævnte dækken og skovl, vurderede respektiven til 2 og 3 mark, og som denne tiltalte havde holdt skjulte i sit hus indtil de fandtes ved en undersøgelse, er udleverede bestjålne, Jens Christensen, der har frafaldet krav på videre erstatning for afsavnet af disse genstande, men derimod påstået sig tilkendt en erstatning af 4 rd for det til et skørt omsyede hestedækken, ligesom Christen Pedersen Davidsen har fordret 10 rd i erstatning for det ham frastjålne, til nævnte pris vurderede får.

For disse tyverier vil tiltalte Vinkler, der er født 1829 og ikke findes tidligere tiltalt eller straffet, være at anså efter straffelovens §228, og skønnes straffen for ham efter omstændighederne passerende at kunne bestemmes til fængsel på vand og brød i 4 gange 5 dage, hvorhos han vil have at betale i erstatning til bestjålne Jens Christensen 4 rd og til bestjålne Christen Pedersen Davidsen 10 rd.

Medtiltalte Johanne Kirstine Breuner, Johan Vendel Vinklers hustru, har vedgået, at hun, der var uvidende om de øvrige af hendes mand forøvede tyverier, af denne blev underrettet om, at han havde stjålet det ovennævnte får, og at hun under hemmeligholdelse af tyveriet på mandens forlangende har været ham behjælpelig med slagtingen af fåret og deltaget i sammes fortæring.

Denne tiltalte, der er født 1830, har ikke tidligere været tiltalt eller straffet og når henses til den myndighed, hvormed hendes mand efter det oplyste har indvirket på hende, skønnes ikke rettere end, at straffelovens §56 første passus vil komme til anvendelse ved bestemmelsen af den af hende efter samme lovs §238 for hæleri

forskyldte straf, hvilken derfor findes passende at kunne ansættes til 8 dages fængsel på sædvanlig fangekost. Derhos ville de tiltalte, en for begge og begge for en, hense at udrede samtlige af denne sag flydende omkostninger, derunder salær til aktor, overretsprokurator Isachsen, 5 rd og til defensor, prokurator Kjær, 4 rd. Sagførelsen har været lovlig.

Thi kjendes for Ret.

Tiltalte Johanne Kirstine Breuner bør hensættes i fængsel på sædvanlig fangekost i 8 dage.

Tiltalte Johan Vendel Vinkler bør hensættes i fængsel på vand og brød i 4 gange 5 dage.

Så bør og de tiltalte, en for begge og begge for en, udrede samtlige af denne sag flydende omkostninger, derunder i salær til aktor, overretsprokurator Isachsen 5rd og til defensor, prokurator Kjær 4 rd. Ligesom tiltalte Johan Vendel Vinkler betaler i erstatning til gårdmand Jens Christensen 4 rd og til Christen Pedersen Davidsen 10 rd., den idømte erstatning at udrede inden 15 dage efter denne doms lovlige forkyndelse og dommen i det hele at efterkomme under adfærd efter loven.

G. E. Glud

Jens Møller 1870 – 1870

Jens Møller af Kjellerupholm køber ejendom nr. 13 under auktion 2. september 1869. Ejendommen blev senere af Jens Møller udstykket og med transport af 21. december 1870 overdraget til smed Jens Pedersen i Karup.

Forinden havde Jens Møller solgt en parcel 13f til Chr. Larsen Balle, ejendom 9.

SKØDE

Nicolai Christian Herholdt, herredsfoged og herredsskriver i Lysgård m.fl. herreder gør vitterligt: at År 1869, den 2. september, blev i ? af 2de forud under 5te og 19. august f.a., og i overensstemmelse med plakaten 22. april 1817, afholdte auktionen ifølge vedkommendes begæring, afholdt en 3.de auktion over den Johan Wendel Winther tilhørende ejendom, den under Matr. 13a af Karup, står for hartkorn 7 skp. og $\frac{3}{4}$ alb. med påstående bygninger, sæd, avl og afgrøde.

Den ommeldte auktion fremmedes i øvrigt blandt andet på vilkår:

1. Ejendommen sælges med de samme herligheder, rettigheder, byrder og forpligtelser, hvormed den har tilhørt Johan V. Vinkler.
2. Køberen skal tilsvare alle skatter og afgifter af ejendommen og overtage bankhæftelsen, for så vidt den ikke er indfriet.
3. Køberen skal respektere en lejekontrakt, læst 6. maj 1836 angående et stykke hedejord, samt en deklaration, læst 14. maj 1862 betræffende nedlægningen af gården Matr.nr. 13 i Karup.

Og blev da gårdejer Jens Møller af Kjellerupholm højst bydende på bemeldte ejendom med 100 rd foruden omkostninger, hvilket bud, under 8. september s.a. blev oppebåret af vedkommende. Denne ejendom er imidlertid senere af køberen foran, udstykket, og med ?part af 21. december 1870, der er forhæftet, hos bemeldte J. Møller overdraget til smed Jens Pedersen i Karup sin ret til at erholde auktionsskøde på parcellen Matr.nr. 13a af hartkorn 5 skp 2 fdk $1\frac{3}{4}$ alb, gl.skat (mangler) Rd, med sæd, avl og afgrøde.

Ejendommen er udstykket i henhold til indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 24. december s.a. og med samme approbation er præstetienden ansat for parcellen til 3 skp $2\frac{1}{4}$ fdk rug.

Med hensyn til stempel?lyse og ?lyseberegningen er parcellen ansat til 137 rdl 3 sk, skriver et hundrede og syv og tredive rigsdaler 3 sk rigsmønt. Og da nu bemeldte Jens Pedersen i henhold til transporten har berigtiget købesummen, og i øvrigt opfyldt konditionerne, så tilskøder og overdrager jeg herved i embeds(med)før, og i medfør af an. 19. december 1695 til vedkommende Jens Pedersen den ommeldte parcel, den under Matr. 13 af Karup står for hartkorn 5 skp 2 fdk $1\frac{3}{4}$ alb, gl.skat (mangler) med sæd, avl og afgrøde, alt i henhold til de med auktionen fremlagte ? og øvrige dokumenter, hvormed dog bemærkes, at hjemmelspligten er auktionsretten uvedkommende.

Til bekræftelse under min hånd og mit embedssegel.

Lysgård med flere herreders auktion den 22. december 1870.

N. C. Herholdt

Læst i Lysgård med flere herreders ret den 23. december 1870 og derefter tilført pantebogen /:31-566:/
Herholdt

TRANSPORT

Ved en under 2. september 1869 afholdt auktion blev undertegnede gårdejer J. Møller af Kjellerup-holm højstbydende med 100 rd foruden omkostninger til beløb 200 rd på ejendommen matr. 13a af Karup af hartkorn 7 skp og $\frac{3}{4}$ alb med bygninger, sæd, avl og afgrøder, hvilket bud under 8. s.m. blev af vedkommende approberet, hvornæst ejendommen er blevet udstykket, så at den tilbageblivende hovedparcel Matr. 13a nu står for hartkorn 5 skp 2 fdk $1\frac{3}{4}$ alb.

Den mig efter det således passerede tilkommende ret til at erholde auktionsskøde på fornævnte hovedparcel med det sidstanførte hartkorn, transporterer og overdrager jeg herved til smed Jens Pedersen i Karup, og da jeg nu har modtaget valuta i anledning af denne overdragelse, så skal han være berettiget til i enhver henseende at indtræde i de samme herligheder og rettigheder, byrder og forpligtelser med hensyn til den fornævnte ejendom, som tilkom mig.

Da den fra den samlede ejendom solgte parcel er ansat til værdi 162 Rd, 3 mrk, vil den indeværende hovedparcel med hensyn til stempelpapir være at ansætte til 137 rd 3 mrk.

Til bekræftelse med underskrift vidnesfast.

Kjellerupholm den 21. december 1870. J. Møller

Til vitterlighed: Chr. Rasmussen D. E. Hyldgaard

Jens Pedersen 1870 - 1879

Jens Pedersen blev født den 24. juni 1814 og var søn af Peder Nielsen og hustru Ellen Nielsdatter, møllerfolk i Ravnsbjerg, Ravnstrup sogn.

Han blev gift med Dorthe Nielsen, der blev født den 18. november 1811 og var datter af gårdmand Niels Nielsen Ydsing og hustru Karen Lauritsdatter i Neder Kokholm, Rødding sogn, Nørlyng herred.

Ifølge Karup tilgangsliste den 1/6 1870 kom Jens Pedersen med hustru og en voksen datter til Sønderby i Karup fra Vorde sogn:

Jens Pedersen	56 år	til Sønderby i Karup sogn	boelsmand
Dorthe Nielsdatter	58 ½ år	”	hans hustru
Ellen Marie Kirstine Jensen	19 5/6 år	”	deres datter

Samme år havde han købt ejendommen af Jens Møller. Han beholdt den i 9 år, men da hustruen var død og datteren var blevet gift flyttede han med dem.

Jens Pedersens hustru Dorthe Nielsdatter døde 22. august 1877 og blev begravet 2. september på Karup kirkegård. 66 ¾ år. Vattersot.

Datteren Ellen Marie Kirstine Jensen, 27 år, blev viet i Karup kirke den 9. december 1877 med ungkarl Peders Anders Christensen af Middelhede, i Sønder Rind sogn, 35 år. Forloverne var husmand Anders Christensen af Middelhede og husmand og smed Jens Pedersen af Karup.

Jens Pedersen samt datteren Ellen Marie Kirstine Jensen og svigersønnen er ikke i Karup folketælling 1880.

Folketælling 1870. Vorde sogn:

Jens Pedersen	56 år	gift	Født i Ravnstrup sogn	Smed
Dorthe Nielsdatter	58 år	gift	Født i Kokholm, Rødding sogn	
Ellen Marie Jensen	19 år	ugift	Født i Kjølsgårde, Vorde sogn	Datter
Laust Peder Jensen	2 år		Født i Tidsted	Plejebarn

Niels Christensen Balle 1879 - 1887

Niels Christensen Balles personoplysninger henvises til ejendom nr. 1.

Niels Christensen Balle købte i 1879 ejendom 13 af Jens Pedersen.

Han købte samme år af Thora Feddersen parcellen 13b fra ejendom 5.

I 1882 købte han af sin moder parcellen 9e fra ejendom 9.

Han solgte i 1887 parcellen 13g til Christen Larsen Balle, ejendom 9.

I 1887 solgte han så ejendommen til Mikkil Nielsen, men beholdt selv 9e, som han tog med til ejendom 1.

SKØDE

Underskrevne selvejer boelsmand smed Jens Pedersen af Karup tilstår herved for mig og arvinger at have solgt ligesom jeg herved sælger, skøder og aldeles overdrager fra mig og arvinger til ungarl Niels Christensen Balle af Karup og hans arvinger den mig ved skøde af 22. december 1870, læst i Lysgård m.fl. herreders ret den 23. s.m. ejende og påboende sted i Karup by og sogn, der under Matr. 13a har hartkorn 5 skp, 2 fdk og 1¾ alb med påstående bygninger til og underliggende ejendomme, isået sæd, avl og afgrøde og medfølger i købet en rettighed til tørveskæring som jeg efter fæstebrev af 1. juni 1875, læst i Fjends-Nørlyng herreders ret den 10. august s.a. har til et stykke mose på Høgild ejendomme i Resen sogn, alt sammen for den akkorderede sum 1900 kroner, er nitten hundrede kroner, kronemønt og på vilkår:

Køberen modtager fra i dag af det heri solgte og svarer selvfølgelig alle af stedet gående kongelige skatter, tiender og øvrige påbud af navn nævnes kan og respekterer en lejekontrakt læst 6. maj 1836 angående et stykke hedejord og en deklaration læst 14. marts 1862 angående nedlæggelsen af Matr. 13 i Karup, samt øvrige mulige foreninger som på lovlig måde vedkommer stedet, derunder indbefattet 12 timers vand ugentlig efter forening af 12/7 1857.

Og da nu køberen har tilfredsstillet mig for den akkorderede købesum 1900 kroner, så erklærer jeg herved at ovennævnte sted nu herefter skal tilhøre merbemeldte Niels Christensen Balle med de samme herligheder, rettigheder, pligter og byrder. Præstetiende er ansat til 3 skp. 2¼ fkr rug, alt som jeg selv efter ovennævnte mit skøde har ejet samme fri for enhvers beføjede krav og tiltale, og er jeg pligtig at hjemle ham det solgte efter loven.

Dette skøde, som må læses til tinge uden mig at varsle, bekræfter jeg herved med min underskrift vidnesfast.

Karup den 10. juli 1878. Jens Peder (m.f.p. ved lærer J .C. Søndberg i Karup)

Til vitterlighed: Anders Jensen   J. C. Sørensen

Læst den 22. december 1882.   N. C. Herholdt

SKØDE

Underskrevne Thora Feddersen f. Finsen, enke efter engmester Feddersen af Karup skøder og endeligen overdrager herved fra mig tilhørende ejendom Matr.no. 5a, 6a, 13b og 14b af Karup by og sogn af hartkorn 3 tdr. 1 fdk. 2 alb. gl.skat 55 kr. 70 øre til Niels Christensen Balle af Karup en parcel som ved indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 23. september 1876 er ansat som Matr.nr. 13b med hartkorn 1½ album, gl.skat 15 øre uden småredsel til præsten. Parcellen skødes til bebyggelse inden 2 år eller til forening med anden ejendom, nævnte parcel anslås til en værdi af 50 kr., skal herpå tilhøre nævnte Niels Lavrsen (må være en fejl) som hans lovlige ejendom, dog påtager jeg mig ikke nogen som helst hjemmelspligt. Det bemærkes, at parcellen ikke er solgt og at nogen købesum derfor ikke har været betinget.

Til bekræftelse med min underskrift, p.t. Dalsgaard den 19. februar 1879. Thora Feddersen

Til vitterlighed: C. Holm Jens Christensen

Da indenrigsministeriet under 23. september 1876 har approberet udstykningen af enkefru Feddersens gårds jorder Matr.nr. 5a, 6a, 13b og 14 af Karup by og sogn, således at derfra må afhændes til bebyggelse inden 2 år eller forening med anden ejendom. Parcellen Matr.nr. 13b af hartkorn 1½ alb., gammel sakt 15 øre, - vides fra amtets side intet imod dette skødes tinglæsning at erindre.

Viborg stiftamt, den 25. februar 1879. E. O. Reiz fm

Læst 28. februar 1879. Anm: Den afhændede parcel er som udgået fra Matr.nr. 5a, 6a, 14b og 13b i Karup behæftet med 7 forskellige kontrakter om vanding ang. vandløb og vandingsanlæg samt 2de lejekontrakter.

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houlbjerg herreders skøde- og panteprotokol:
(B47-SP40 fol. 625)

SKØDE.

Undertegnede Niels Christensen Balle af Karup vedstår herved at have solgt ligesom jeg skøder og endelig afhænder til Christen Larsen Balle sammesteds en parcel af den mig tilhørende ejendom matr. No. 13a af Karup nemlig den parcel deraf som ved indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 19. januar d.a. er betegnet med matr. no. 13g og skyldsat for hartkorn 3 fdk. $\frac{1}{4}$ alb. glskat. 1 kr. 64 øre, præstetiende 2 fdk. rug, kongekorntiende 1 $\frac{1}{4}$ fdk. rug og $\frac{1}{2}$ fdk. byg.

Køberen svarer alle skatter, afgifter og tiender som herefter opkræves og han må respektere, at der er tinglæst en ministerskrivelse angående gårdens nedlægning og en overenskomst angående et overrislingsanlæg.

Og da nu købesummen 100 kr. skriver et hundrede kroner er berigtiget så fraskriver jeg mig herved al lov og del i den fornævnte parcel der derimod med kirketiendeanpart deraf herefter skal tilhøre køberen som fuldkommen ejendom med de samme herligheder, rettigheder, byrder og forpligtelser hvormed jeg selv har været ejer deraf under hjemmelsansvar efter loven.

Til bekræftelse med underskrift. p.t. Kjellerup den 8. juli 1887   Niels Christensen Balle

Til vitterlighed   Michael Nielsen   L.P.Petersen.

Da indbemeldte parcel matr. no. 13g af Karup by og sogn i henhold til indenrigsministeriets udstykningsapprobation af 19. januar d.a. står for hartkorn 3 fdk. $\frac{1}{4}$ alb. glskat. 1 kr. 64 øre haver fra amtets side intet mod dette skødes tinglæsning at erindre.

Viborg stiftamt den 26. januar 1887.   Andr. Skrike.

Læst på Lysgaard og Hids samt en del af Houlbjerg herreders ting den 5. august 1887 og indført i skøde- og pantebogen.   Christopher Krabbe.

Mikkel Nielsen 1887 - 1889

Mikkel Nielsen er ikke at finde i folketælling 1880 og 1890 i Karup.

Tillægs- og afgangslisterne ophørte i 1875, så det har ikke været muligt at finde oplysninger om Mikkel Nielsen i Karup sogn. Der er heller ikke fundet noget om ham i Karup kirkebog.

Han købte ejendommen i 1887 af Niels Christensen Balle. Han havde den kun i 2 år, så solgte han den til Visti Andersen.

SKØDE

Undertegnede Niels Christensen Balle af Karup tilstår at have solgt lige som jeg herved skøder og endelig afhænder til Mikkel Nielsen af Karup de mig ifølge skøde tinglæst 28. februar 1879, 22. december 1882 og samtidig hermed tilhørende ejendomme nemlig matr. no. 13b af Karup sogn af hartkorn $1\frac{1}{2}$ alb. og matr. no. 13a sammesteds af hartkorn 4 skp. 3 fdk. $1\frac{1}{2}$ alb. gammelskat 10 kr. 52 øre.

Ved udstykningsapprobation af 19 jan. d.å. matr. no. 8l af hartkorn $\frac{3}{4}$ alb. tillige med de på ejendommen værende bygninger med mur og nagelfaste genstande, avl og afgrøde, besætning og andet løsøre således som allerede af køberen er taget i besiddelse.

Køberen svarer alle skatter, afgifter og tiende af ejendommen som herefter opkræves skal respekteres at matr. no. 13a er behæftet med en tinglæst ministerskrivelse angående gårdens nedlæggelse og en overenskomst angående et overrislingsanlæg, at 13b er behæftet med forskellige kontrakter og overenskomster angående vandingsanlæg m.v. og at matr. no. 8l ligeledes er behæftet med forskellige kontrakter om vandingsanlæg og en bevilling ang. et pligthus.

Og da købesummen 2000 kr. skriver to tusinde kroner er berigtiget dels ved kontant betaling dels ved udstedelse af obligation, så fraskriver jeg mig herved al lod og del i den fornævnte ejendom der derimod herefter skal tilhøre køberen med de samme herligheder og rettigheder, byrder og forpligtelser hvormed jeg selv har været ejer deraf, fri for enhver beføjede tiltale.

Ved den citerede udstykningsapprobation er der pålignet no. 13a i præstetiende 3 skp. $1\frac{1}{4}$ fdk. rug, småredsel til præsten $\frac{1}{2}$ fdk byg og i kongekorntiende $3\frac{1}{2}$ rug og 3 fdk. byg.

Under salget er indbefattet den mig tilkommende ret til 12 timers vand ugentlig efter forening af 12. juli 1857.

Til bekræftelse med min underskrift.

p.t. Kjellerup den 8. juli 1887.

Til vitterlighed Christen Balle

Læst den 5. august 1887

Niels Christensen Balle

L.P.Petersen.

Krabbe.

Visti Andersen 1889 - 1918

Visti Andersen var født 7. august 1852 i Skinderholm, Sunds sogn. Han blev døbt i hjemmet 8. august på faderens forlangende. Fremstillet i Sunds kirke 29. august. Han var søn af gårdmand Anders Andreasen og hustru Ane Margrethe Vistisdatter i Skinderholm.

Han blev viet 5. februar 1878 i Karup kirke til pigen Ane Kirstine Christensen af Karup, 22 år. Visti Andersen var ungkarl af Skinderholm, Sunds sogn, 25 år. Forloverne var gårdmand Anders Andreasen af Skinderholm, Sunds sogn og boelsmand Christen Poulsen af Karup.

I 1878 købte han ejendom 10 af sin svigerfader Christen Poulsen. Den ejede han, indtil han i 1889 købte ejendom 13 og lagde ejendom 10 sammen med den. Han drev derefter begge ejendomme i en hel del år. Hvilken ejendom han har boet på, ved vi ikke, men vi går ud fra, at han er flyttet over på ejendom 13 og så har han enten flyttet bygningerne over på ejendom 13 eller lejet dem ud.

I 1890 sælger han parcel 10d til Abraham Johansen Møller til ny ejendom 27. I 1897 køber han parcel 11m af Jens Chr. Mikkelsen fra ejendom 11. I 1913 sælger han 2 parceller 10e og 10g til Jens Andersen til ny ejendom 10. I 1916 sælger han parcel 10q til Jacob Jacobsen ejendom 17. Samme år sælger han parcel 10r til Knud Jensen ejendom 19. I 1918 sælger han parcellerne 11r, 10s og 15r til sønnen Anders Andersen ejendom 23. Endvidere samme år parcellen 11y til Kristen Kristensen ejendom 27. Endelig sælger han i 1919 parcellen 11g til Kristen Kristensen ejendom 27, inden han samme år sælger ejendommen til sønnen Jacob Andersen. Han har altså solgt en hel del af jorden i løber af de år, han havde ejendommen.

I 1905 købte han ejendom 11, så han havde på det tidspunkt faktisk 3 forskellige ejendomme. Se under ejendom 11.

Ane Kirstine Christensen døde 1. januar 1881 og blev begravet 9. januar på Karup kirkegård. 25 $\frac{3}{4}$ år. Brysttæring. Skifteattest 3/1 1881.

Visti Andersen blev viet 2. gang 4. oktober 1881 i Bording: Enkemand og husmand af Karup, 29 år til pigen Kirstine Sørensen af Agerskov, 23 år, født 8. august 1858 i Agerskov som datter af gårdmand Jens Sørensen og hustru Dorte Kathrine Jensdatter, Agerskov. Forloverne var gårdmand Anders Andreasen af Skinderholm og gårdmand Jens Sørensen af Agerskov. Kirstine Sørensen var barnebarn af Jens Nielsen Bilskov, ejendom 12.

I Viborg Stift Folkeblad nr. 286 i 1904 side 3 stod der en notits:

Andragende til rigsdagen.

Ved Jensen Knudstrup er der indbragt et andragende fra Visti Andersen af Karup ved Viborg om en understøttelse af invalidefonden. Andragenet henvistes til finansudvalget.

Så det ser ud til, at han har fejlet et eller andet.

Visti Andersen døde 18. oktober 1931 og blev begravet 23. oktober. 79 år. Gift husejer i Karup. I hans dødsnotater står, at han er fremstillet i Gjellerup kirke 23. september 1852. Dette er ikke korrekt. Han er som ovenstående noteret fremstillet i Sunds kirke 29. august 1852.

Kirstine Sørensen døde 27. februar 1942 ifølge oplysninger på gravsten, Karup kirkegård.

Visti Andersen og Ane Kirstine Christensen eneste barn, nemlig:

1. Knud Christian Andersen født 20. november 1878, hjemdøbt af lærer Søndberg den 20. november. Fremstillet 2. februar 1879 i Karup kirke. Konfirmeret 9. april 1892 i Karup kirke.

Visti Andersen og Kirstine Sørensens børn:

1. Ane Kirstine Margrethe Andersen, født 13. august 1882, døbt 27. august.
2. Ane Marie Kirstine Andersen, født 20. august 1884, døbt 24. august.
3. Anders Andersen, født 2. februar 1887, hjemdøbt 6. februar. Publiceret i kirken 7. april.
4. Dorthea Kathrine Andersen, født skærtorsdag 26. marts 1891, hjemdøbt 26. marts. Døde 1 time gammel.
5. Jens Andersen, født 6. november 1892, døbt 7. november.
6. Jacob Andersen, født 29. august 1895, døbt 15. september.
7. Theodor Karl Andersen, født 6. april 1898, døbt 11. april.

Ad 1. Ane Kirstine Margrethe Andersen, født 1882: Gift 1/5 1906 i Karup med ungkarl, gårdmand Mads Christian Mikkelsen af Grove. Født 17/10 1881 i Haderup sogn. Søn af husmand Jens Chr. Mikkelsen og hustru Birgitte Christine Madsen af Hessellund. Ved hendes datter Magda Kirstine Mikkelsens konfirmation i Karup blev oplyst, at faderen var arbejdsmand i Herning, og moderen var i pleje hos sine forældre, Visti Andersen og hustru i Karup. Ved folketællingen 1930 boede hun stadig ved forældrene, og der blev oplyst, at hun var enke og sindssyg.

Ad 2. Ane Marie Kirstine Andersen, født 1884: Gift 28/12 1907 i Karup med ungkarl, købmand Jens Michael Jensen Kronborg af Karup. Født 25/8 1881. Søn af boelsmand Anders Jensen (Kronborg) og hustru Nede Marie Mikkelsen af Kronborg mark, ejendom 23.

Ad 3. Anders Andersen, født 1887: Gift 28/11 1911 i Karup med ungpige Anne Marie Jensen af Karup. Født 6/5 1889 i Snebjerg. Forældre: Husmand Peder Jensen og hustru Ane Kathrine Pedersen. Forlovere: Gårdmand Visti Andersen og gæstgiver Jens Jacob Jensen, begge af Karup.

Ad 5. Jens Andersen, født 1892: Gift 28/12 1912 i Karup med ungpige Ane Marie Nielsen Siig af Karup. Født 27/12 1891. Datter af gårdmand Jens Nielsen Siig og hustru Ane Marie Vistisen af Karup, ejendom 12.

Ad 6. Jacob Andersen, født 1895: Næste ejer af ejendommen.

Folketællinger 1890 – 1930. Bemærk nogle datoer er ikke korrekte.

Folketælling 1890 – et boelsted.

Visti Andersen	37	7/8 52	gift	Sunds s.	husfader, avlsbruger
Kjerstine Sørensen	31	8/8 46	”	Bording s.	husmoder
Knud Kristian Anderen	11	20/11 78		Karup	barn
Ane Kirstine Margr. A.	7	13/8 82		”	”
Marie Kirstine Andersen	5	21/8 84		”	”
Anders Andersen	2	2/2 87		”	”
Kristen Poulsen	68	16/4 21	enke		svigerfader, medhjælper

Folketælling 1901 matr. 13a Sønderby

Visti Andersen	7/8 52	gift	Sunds s.	husfader, landmand
Kirstine Sørensen	8/8 48	”	Bording	husmoder
Ane Kirstine Margr. Andersen	13/8 82		Karup	barn
Anders Andersen	2/2 87		”	”
Jens Andersen	6/11 93		”	”
Jacob Andersen	29/8 96		”	”
Teodor Andersen	6/8 98		”	”

Folketælling 1906:

Visti Andersen	7/8 1852	gift		husfader, landmand
Kjerstine Andersen	8/9 1858	”		husmoder
Kirstine Andersen	13/8 1882	ugift		pige, modehandlerske
Anders Andersen	2/2 1887	”		tyende
Jens Andersen	6/11 1892			barn
Jacob Andersen	20/8 1896			”
Teodor Andersen	6/4 1898			”
Niels Andersen	24/10 1850	ugift		logerende, banearbejder
Johannes Christensen	19/5 1880	”		” ”
Martin Sørensen	22/4 1849	”		” ”
Jens Nielsen	10/6 1879	”		” ”
Karl Jensen	3/9 1884	”		” ”

Folketælling 1911:

Visti Andersen		gift	Sunds	husfader, landbrug
Kristine Sørensen		”	Bording	husmoder
Anders Andersen			Karup	barn, cementstøber
Jens Andersen			”	” landbruger
Teodor Andersen			”	”
Agnes Nielsen	2/9 1898		Skive	plejebarn
Peder Nielsen	19/4 1907		Roslev	”

Folketælling 1916:

Visti Andersen
Kirstine Andersen
Teodor Andersen

Folketælling 1921:

Visti Andersen	7/8 1852		Sunds	husfader, arbejder
Kristine Andersen	8/8 1858		Bording	husmoder
Ane Kirstine Margr. Andersen	23/8 1882		Karup	datter
Magda Kirstine Andersen	25/10 1911		Grove	barn
Gudrun Kirstine Andersen	26/12 1912		Bording	barn
Christine Mikkelsen	1/5 1832		Karup	enke

Folketælling 1930:

Visti Andersen	7/8 1852		Sunds
Kirstine Andersen f. Sørensen	8/8 1858		Bording
Ane Kirstine Marg. Andersen	13/8 1882		Karup

KØBEKONTRAKT

oprettet mellem undertegnede Mikkel Nielsen af Karup som sælger og Visti Andersen smst. som køber.

1. Jeg Mikkel Nielsen sælger herved til Visti Andersen den mig ifølge skøde tinglæst 5. august 1887 tilhørende ejendom, hvis jorder er betegnede og skyldsats således:

Matr. no. 13a af Karup af hartkorn 4 skp. 3 fdk. 1½ alb.

Matr. no. 13b smstds. ” ” 1½ alb.

Matr. no. 8l smstds. “ “ ¾ alb.

De på ejendommen værende bygninger med mur- og nagelfaste genstande, avl og afgrøde samt en del besætning – inventarium og andre genstande, således som alt er af køberen taget i besiddelse. Under salget er indbefattet den mig efter forening, tinglæst 12. juni 1857 og mit skøde tilkommende ret til 12 timers vand ugentlig.

2. Køberen svarer alle skatter, afgifter og tiender af ejendommen, som herefter opkræves.

3. Ejendommen står fra dato for køberens regning og risiko, som følge hvoraf han i ildvådestilfælde indtræder i retten til at hæve assurancesummen til anordningsmæssig anvendelse.

4. Købesummen er akkorderet til 2150 kr. skriver to tusinde et hundrede halvtreds kroner, hvoraf 550 kr. for de løse genstande, og den berigtiges således:

a. 700 kr. afgøres derved at køberen overtager, tilsvarende og fra 11. f.m. forrenter den ejendommen påhvilende gæld af sådan størrelse til Niels Chr. Balle efter tinglæst obligation.

b. 750 kr. betales kontant og gælder sælgeren underskrift herpå som kvittering derfor.

c. 200 kr. betales til juni termin d.å. uden rente.

d. Resten 500 kr. betales i 11. december termin d.å. tillige med renter deraf 4 % p.a. fra 11. december f.å. at regne.

5. Når køberen har erlagt de i foregående post litra c og d nævnte beløb tilsammen 700 kr. kan han forlange skøde meddelt der foruden den fornævnte pantegæld kun skal indeholde bemærkning om de i mit skøde ommeldte ældre hæftelser, nemlig for så vidt matr. no. 13a angående en ministerskrivelse ang. gårdens nedlægning og en overenskomst om et overrislingsanlæg, for så vidt 13b angår forskellige kontrakter og overenskomster ang. vandingsanlæg m.v. og for så vidt angår matr. no. 8l forskellige kontrakter om vandingsanlæg og en bevilling angående et pligthus.

6. Omkostningerne ved nærværende kontrakt og ved skødets udfærdigelse med tinglæsning og ½ % afgift betales af kontrahenterne hver med det halve.

7. I søgsmåltilfælde vedtages den hurtige retsforfølgning efter fr. 25 1828.

Til bekræftelse med vore underskrifter.

p.t. Kjellerup den 3. januar 1889 Mikkel Nielsen Visti Andersen

Til vitterlighed N.Petersen L.P.Petersen

SKØDE

I henhold til foranstående købekontrakt og da køberen i det hele har berigtiget købesummen og i øvrigt holdt sig kontrakten efterrettelig, således at jeg i det hele er fyldestgjort for overdragelsen, skøder og aldeles afhænder jeg Mikkell Nielsen herved til Visti Andersen den i kontrakten nævnte ejendom, således som denne i 1ste post er betegnet, hvilken ejendom med tilbehør og hvad der rettelig denne tilhører, derunder også den i samme post ommeldte vandret, der for herefter skal følge og tilhøre køberen som fuldkommen ejendom med samme herligheder og rettigheder, byrder og pligter, hvormed jeg selv har ejet samme, fri for enhver beføjede tiltale.

p.t. Frederiks Præstegaard, den 3. oktober 1889   Mikkell Nielsen
Til vitterlighed   J.P.Jensen   L.P.Petersen

Jeg Visti Andersen overdrager herved til ejeren af matr. no. 9e af Karup Niels Christian Balle den mig ved foranstående købekontrakt og skøde overdragne ved forening tinglæst 12. juli 1857 hjemlede vandrettighed til hvilken jeg derfor fraskriver mig enhver ret. Det overdragnes værdi udgør 20 kr.

Den 30. oktober 1889   Visti Andersen
Til vitterlighed   L.P.Jensen   L.P.Petersen.
Læst den 18. oktober 1889   Christopher Krabbe.

SKIFTEUDDRAG

Uddrag af skifteslutningen i boet efter den den 1. januar 1881 afdøde Ane Kirstine Kristensen, hmd. i Karup Visti Andersens hustru. Til deling 1626 kr. 84 øre
heraf arver jeg Visti Andersen en broderlod (¼) 406 kr. 71 øre
Resten 1220 kr. 13 øre tilfalder som arv afdødes
umyndige søn Knud Kristian Andersen, født 20. november 1878.

Enkemanden forhøjede af sin egen lod den umyndiges arv til 1600 kr. skriver seksten hundrede kroner. Under forventning af skifterettens billigelse er jeg hmd. Visti Andersen med værgen enig om, at der for den umyndige tillagte arvelod i alt 1600 kr. gives udlæg i boets samtlige ejendele nemlig ejendommen Matr. 10d af Karup af hartkorn 6 skæpper, 3 fjerdingkar og 1 album med kirketienden deraf /: se Lit. 199/80 fol. 216 Pb:39 :/

p.t. Kjellerup den 5. september 1881. Visti Andersen Christen Poulsen

Denne opgørelse godkendes. Lysgård m.fl. herreders kontor den 5. september 1881. J.S.Møller

Uddragets rigtighed bekræfter Lysgård m.fl. herreders kontor den 16. september 1881.

Læst den 16. september 1881. Geb. 3,27. Herholdt

Jacob Andersen 1918 - 1925

Jacob Andersen var født 29. august 1895 på Sønderbygaard og blev døbt 15. september i Karup kirke. Han var søn af gårdmand på Sønderbygaard Visti Andersen og hustru Kirstine Sørensdatter. I folketællingerne betegnes han både som landmand, handelsmand og vognmand.

Jacob Andersen overtog gården i 1918.

Jacob Andersen blev som ungkarl og landmand viet 28. september 1917 i Karup kirke til ungpige Vita Cathrine Nielsen Siig. Hun blev født 30. august 1895 og var datter af gårdmand Jens Nielsen Siig og hustru Ane Marie Vistisen af gården Siig i Karup, ejendom 12. Forloverne var brudeparrets fædre.

I 1919 købte og solgte han en del parceller. Han købte parcellerne 11v og 11x af sin far, Visti Andersen ejendom 11, købte parcellerne 15ø og 15ab af Herman Simonsen og solgte parcellen 13k til faderen ejendom 11.

I 1924 besluttede Jacob Andersen sig for at sælge gården, og i den anledning holdt han en auktion over ejendommens besætning og redskaber. Han lod derfor en annonce indsætte i Viborg Stift Folkeblad: (Ifølge Christian Jacobsens notater).

Besætnings- og løsøreauktion i Karup afholdes mandag den 5. maj kl. 1 af Jacob Andersen, Karup på hans bopæl, på grund af ejendomssalg, over besætning, såsom 8 kælvkøer, 5 grisesøer, 11 seksugers grise, en rød hoppe, 4 år, en vallak, maskiner og redskaber, såsom en høstmaskine (aflægger), en næsten ny arbejdsvogn, en fladvogn, en arbejdsfjedervogn, småredskaber. m.m.

I 1925 solgte han ejendommen til en slagter fra Holstebro.

Efter at have solgt gården flyttede familien til Karup by, og ved folketællingen 1930 ernærede Jacob Andersen sig som fiskehandler og handelsmand. I 1931 og 1932 var han vognmand, og i 1934 ved det sidste barns dåb var han arbejdsmand.

Vita Kathrine Siig Andersen døde 18. oktober 1982 og Jacob Andersen den 9. juni 1983 ifølge deres gravsten på Karup kirkegård.

Jacob Andersen og Vita Cathrine Nielsen Siigs børn. Alle er døbt i Karup kirke:

1. Svend Aage Siig Andersen født 21. februar 1918.
2. Henny Siig Andersen, født 25. februar 1920.
3. Jens Arthur Siig Andersen, født 27. maj 1922.
4. Ketty Siig Andersen, født 27. juni 1924.
5. Viggo Siig Andersen, født 24. december 1926.
6. Anna Siig Andersen, født 3. januar 1931.
7. Emmy Siig Andersen, født 24. november 1932.
8. Grethe Siig Andersen, født 30. april 1934.

Folketælling 1921 matr. 13a:

Jacob Andersen	29/8 1895	gift	Karup	husfader, landmand
Vitta Kathrine Andersen	30/8 1895	”	”	husmoder
Svend Aage Siig Andersen	21/2 1918		”	barn
Henry Siig Andersen	25/2 1920		”	”
Kristian Vistisen	29/8 1911		”	tjenestedreng

Folketælling 1925:

Vita Katrine Andersen	30/8 1895	”	”	husmoder
Jacob Andersen	29/8 1895	”	”	husfader, vognmand
Svend Aage Siig Andersen	21/2 1918		”	barn
Henry Siig Andersen	25/2 1920		”	”
Jens Arthur Siig Andersen	25/5 1922		”	”
Ketty Siig Andersen	25/6 1924		”	”

Folketælling 1930:

Jacob Andersen	født 29/8 1895 i Karup	handelsmand, fiskehandler
Vita Kathrine Andersen f. Siig	født 30/8 1895 i Karup	husmoder
Svend Aage Andersen	født 21/2 1918 i Karup	barn
Henry Andersen	født 24/2 1920 i Karup	”
Jens Arthur Andersen	født 25/5 1922 i Karup	”
Ketty Andersen	født 27/6 1924 i Karup	”
Viggo Andersen	født 24/12 1926 i Karup	”

SKØDE

Undertegnede Visti Andersen i Karup sælger skøder og endelig afhænder herved til min søn undertegnede Jacob Andersen den mig iflg. skøder tinglæste 6. december 1878, 18. oktober 1889 tilhørende ejendom:

Matr.Nr. 10a	Karup by og sogn af hartkorn	0 skp	2 fdk	1 alb	
” ” 13a	smst.	4 ”	3 ”	¼ ”	
” ” 81	”	0 ”	0 ”	¼ ”	

Med anpart kirketieude af 10a og 13a, påstående bygninger med mur- og nagelfaste tilbehør, og hvad der på ejendommen er af avl, afgrøde, korn, gødning og ildebrændsel, besætning, avlsmaskiner, avlsredskaber og mejeriinventarium, alene undtagen 2 køer og 3 får og halvdelen af hønsene.

Ejendommen overtages straks af køberen som deraf skal svare de skatter og afgifter der herefter forfalde og som er bekendt med og respekterer at der hæfter forskellige dokumenter angående benyttelse af vand, overrisling m.m. samt nedlægningsbevilling vedkommende Matr.Nr. 81.

Sælgeren har dog forbeholdt sig ret til at forblive boende på ejendommen som hidtil indtil 1. maj d.a., indtil hvilken tid køberen skal fodre og passe sælgerens fornævnte besætningsgenstande forsvarligt og godt. Køberen har forpligtelse til at overtage og tilsvare den på ejendommen hvilende gæld til kreditforeningen af jyske landejendomsbesiddere efter 2 obligationer for tilsammen 6500 kr. hvormed han er bekendt, og han skal deraf svare de renter og ydelser der herefter forfalde. Reservefondsandelene tilkommer køberen som også får fordelene af den stedfundne amortisation. Købesummen har udgjort 12.000 kr. skriver tolv tusinde kroner, som er berigtiget ved køberens forpligtelse til at overtage fornævnte prioritetsgæld og på anden måde. Jeg er således fyldestgjort for overdragelsen og jeg fraskriver mig derfor herved enhver lod og del i den solgte ejendom som derimod fra nu skal tilhøre køberen som hans fuldkomne ejendom med de samme herligheder og rettigheder, byrder og forpligtelser hvormed jeg selv har været ejer deraf, fri for enhver beføjede tiltale.

Matr.Nr. 10a er skyldsats som anført ved udstykningsapprobation af 7. august 1917 og af hensyn hertil erklæres det på tro og love at hele den solgte faste ejendoms værdi kan ansættes til 10.500 kr. Kjellerup, den 29. januar 1918. Visti Andersen Jacob Andersen
Til vitterlighed: C. Iversen L. P. Petersen

Ved skrivelse af 7/8 1917 har landbrugsministeriet approberet skyldsætningen af forannævnte parcel:

Matr.Nr. 10a	Karup by og sogn	0 td.	0 skp.	2 fdk.	1 alb.	
” ” 13a	” ” ” ”	0 ”	4 ”	3 ”	¼ ”	Skr. 13/11 1907
” ” 81	” ” ” ”	0 ”	0 ”	0 ”	¾ ”	Skr. 28/12 1876

Skatterne af forannævnte ejendom er indtil april termin 1917 inklusive. Ikke særskilt vurderet. Viborg amtstue, den 11/2 1918. Schjøtt

Læst .... Den 15. februar 1918 .... Pantebogen.

Kilde: Lysgård og Hids samt en del af Houbjerg herreders skøde- og panteprotokol:
(B47-SP65 fol. 202)

M. P. Jørgensen 1925 - 1925

Slagtermester M. P. Jørgensen købte ejendommen i 1925. Han havde den kun et lille års tid, så solgte han den videre til Peder Nielsen fra Snejbjerg. Jørgensen har helt sikkert ikke selv boet på ejendommen. Han har i løbet af den tid fået besætningen forøget med 4 køer, så den nu består af 2 heste 4 køer og 16 høns. Der er også en hel del redskaber og vogne på ejendommen.

L. 565. Stempel 121 Kr.

S K Ø D E.

Undertegnede Jacob Andersen, Karup sælger, skøder og endelig overdrager herved til Slagtermester M. P. Jørgensen, Holstebro, den mig tilhørende Ejendom, Sønderbygaard 1 Karup

Matr. Nr 13 a Karup By og Sogn, Hartk. 4 Skp. 3 Fdk. 0 Alb.

"	"	10 <u>a</u>	"	"	0	"	2	"	0 $\frac{1}{2}$	"
"	"	8 <u>l</u>	"	"	0	"	0	"	0 $\frac{3}{4}$	"
"	"	11 <u>v</u>	"	"	0	"	0	"	0 $\frac{3}{4}$	"
"	"	11 <u>x</u>	"	"	0	"	0	"	0 $\frac{3}{4}$	"
"	"	15 <u>ab</u>	"	"	0	"	0	"	0	"

med paastaende Bygninger, disses mur og nagelfaste Appertinentier og øvrige Tilbehør, derunder Støbegods, med al den paa Ejendommen værende Avl, Afgrøde, og Gødning samt en Dobbeltplov, en enkelt Pløv, 2 Harver 2 Arbejds vogne, 1 Hakkelsesmaskine, 1 Skovl, 1 Fork, 1 Greb, 2 Heste med Seletøj og 16 Høns. Overtagelsen sker samtidig hermed, og det solgte ligger fra Dato for Køberens Regning og Risiko, ligesom 1 November d. A. danner Skæringspunkt med Hensyn til Skatter og Afgifter. Købesummen andrager Kr. 17000 og er berigtiget derved, at Køberen overtager og fra Dato forrenter indestaaende Gæld til Husmandskreditforeningen opr. Kr. 12000 hvad der er afdraget paa denne og indbetalt til Reservefonden kommer Køberen til gode. Restkøbesummen 5000 Kr. er samtidig hermed berigtiget paa anden Maade, og den solgte Ejendom tilhører herefter Køberen med samme Rettighed og Forpligt hvormed jeg hidtil har været Ejer under Hjemmelsansvar efter Loven. Paa Tro og Love angives Værdien af den faste Ejendom ej at være over Kr. 12000 og Værdien af Løstret ej over Kr. 5000.- Retsanmærkning frafalder om de Ejendommen paahvilende servitutter, Realbyrder og Deklarationer. p. t. Holstebro den 1 November 1924. Jacob Andersen. M. P. Jørgensen. Ved Skrivelse af 15/8 1919 har Landbrugsministeriet approberet Skyldsætningen af fornævnte Parcel Matr. Nr 13 a Karup By 4 Skp. 3 Fdk. 0 Alb.

28/12 76.	8 <u>l</u>	"	0	"	0	"	3	"	4	"
8/2 19	10 <u>a</u>	"	0	"	2	"	1	"	2	"
15/8 19	11 <u>v</u>	"	0	"	0	"	3	"	4	"
"	11 <u>x</u>	"	0	"	0	"	0	"	0 $\frac{1}{4}$	"
"	15 <u>ab</u>	"	0	"	0	"	0	"	0	"

Skatterne af fornævnte Ejendom er betalt indtil April Termin 1924 inklusive Løbe Nr. 86 - 5 alm. Vurdering. Vurderingssum til Ejendoms skyldværdi: 10000 Kr i Forbindelse med 11 a, 11 m, 13 b og 10 f, smst ds. Viborg Amtstue d. 3/11 1924. A. Petersen. ^{cs b} Læst... den 7 November 1924... Pantebogen men da den 1 § 4 1 Lov Nr 165 af 1 April 1921 jfr. L. Nr. 83 af 29 Marts 1924 stillede Betingelse ej er opfyldt er den skete Løsning uden Betydning for Skøde- og Pantebøgerne.

F. Bulow.

Peder Nielsen 1925 - 1928

Peder Nielsen blev født den 8. marts 1896 og var søn af gårdejer Mads Nielsen og hustru Abelone Kathrine Jensen af Nybo i Nøvling sogn.

Han blev gift i Borris den 25. maj 1923 med Hanne Mathilde Hansen, der var født 7. marts 1895 i Borris og var datter af maler Peder Christian Hansen og hustru Johanne Christine Christiansen af Dalager, Borris sogn.

Peder Nielsen blev gårdejer i Sønderaas i Sunds sogn, hvor parret boede indtil 1925, hvor de flyttede til Karup.

I 1925 købte de Sønderbygaard. Den drev de i 3 år, så solgte de den til Marius Emil Jacobsen. Vi går ud fra, at de er flyttet fra byen for de er ikke i folketællingen i 1930.

Børn af Peder Nielsen og Hanne Mathilde Hansen:

1. Mads Holk Nielsen, født 31. juli 1924 i Sunds.
2. Abelone Kristine Nielsen, født 1. november 1926 i Karup.

SKØDE

Undertegnede slagtermester M.P.Jørgensen, Holstebro, sælger, skøder og endelig overdrager herved til gårdejer Peder Nielsen, Snejbjerg, den mig tilhørende faste ejendom Matr.nr. 13a, 10a, 8l, 11v 11x og 15ab af Karup by og sogn, skyldsæt for hartkorn henholdsvis 4 skp, 3 fdk, 0 alb, 2 fdk. ½ alb, ¾ alb, ¼ alb, ¼ alb og 0 alb med alle på samme værende bygninger, disses jord-, mur- og nagelfaste tilbehør, derunder støbegods, besætning, bestående af 2 heste, 4 køer og 16 høns, inventarium, avls-, mejeri- og øvrige driftsredskaber, sæd, avl og afgrøde, fourage, ildebrændsel og gødning samt ejendommens øvrige rette tilliggende og tilhørende, således at den nævnte ejendom herefter skal tilhøre køberen som hans lovlige, velerhvervede og uigenkaldelige ejendom under mit hjemmelsansvar efter loven.

Ejendommen sælges med de samme herligheder, rettigheder, byrder og pligter, hvormed den har tilhørt mig, og handelen er i øvrigt indgået på følgende nærmere vilkår.

1.

Ejendommen og det øvrige overdragne overtages og tiltrædes straks af køberen og står derfor fremtidig for dennes regning og risiko i enhver henseende med adgang til ildebrandstilfælde at hæve assurancesummerne til vedtægtsmæssig anvendelse.

2.

Alle af ejendommen og dennes hartkorn gående skatter, afgifter og byrder af enhver art deles mellem parterne med dags dato som skæringsdag.

3.

Købesummen er akkorderet til kr. 22.000 skriver to og tyve tusinde kroner, hvilken købesum berigtiges således:

- a. Køberen overtager eller indfrier samt fra dags dato at regne forrenter den i ejendommen indestående pantegæld til husmandskreditforeningen stor kr. 12.000 til forhøjet rente og med statutmæssige byrder og forpligtelser, således at hvad der er afdraget, kommer køberen til gode, ligesom andelene i foreningens reserve- og administrationsfond tilfalder denne.
- b. Køberen overtager til forrentning fra dags dato den i ejendommen indestående pantegæld til Jacob Andersen, stor 2.000 kr. ligeledes til forhøjet rente, hvilken prioritet skal indestå i ejendommen fra ejer til ejer til rente 5 % p.a. uopsigelig indtil 11. december termin 1924.
- c. Køberen har afgjort et beløb, stor 7.000 kr. ved dags dato at meddele sælgeren transport på en panteobligation i Østergaard i Sunds.
- d. Restkøbesummen 1.000 kr. er i dag berigtiget ved kontant betaling, hvorfor sælgerens underskrift herpå tillige tjener som kvittering. 22.000 kr.

4.

Retsanmærkning frafalder om de ejendommen påhvilende servitutter, realbyrder og deklamationer.

5.

Alle med denne overdragelse forbundne omkostninger, derunder for skødets udstedelse, stempling og tinglæsning samt transport på obligation, betales med halvdelen af hver af parterne.

6.

Af hensyn til stempling og tinglæsning bemærkes på tro og love, at værdien af den faste ejendom kan sættes til kr. 14.000 medens restkøbesummen er værdien af det overdragne løsøre.

Medundertegnede gårdejer Peder Nielsen indgår på foranstående skøde i alle dets ord og punkter.

Til bekræftelse med vore underskrifter vidnesfast.

Herning den 13. februar 1925.

Som sælger: M.P.Jørgensen   Som køber: Peder Nielsen

Til vitterlighed: Johs. Poulsen, Smedegaard Andersen

Skatterne af fornævnte ejendom er betalt indtil oktober termin 1924 inklusive. Løbenr. 86-5te alm. vurderingssum til ejendomsskyldværdi: 10.000 kr.

Viborg Amtstue den 14/3 1925.   A.Petersen cst.

Læst ...den 27. marts 1925 ... Pantebogen. Anm: Sælgeren har ikke tinglæst adkomst. F.Bülow

Kilde: Lysgård og Hids herreds skøde- og panteprotokol: (B47-SP70 fol. 511)

Marius Emil Jacobsen 1928 - 1928

Marius Emil Jacobsen købte Sønderbygaard i januar måned 1928. Han solgte den i april måned samme år. Han har ikke boet på ejendommen for både i skødet ved købet og i skødet ved salget står han opført til at bo i Studsgaard. Han solgte ejendommen til Peder Severin Sørensen, der står opført som købmand og gårdejer i Hestlund.

Justitsministeriets Genpartpapir. Til Skøder, Skadesløsbreve, Kvitteringer til Udslettelse og andre Paategninger m. m. (vedr. fast Ejendom).

Mtr. Nr., Ejerlav, Sogn: Matr. Nr. 13 a
(i København Kvarter) m. fl. af Karup
eller (i de sønderjydske Lands- By og Sogn.
dele) Bd. og Bl. i Ting- Købers }
bogen, Art. Nr., Ejerlav, Kreditors } Bopæl: Studsgaard.
Sogn.

Akt: Skab *A* Nr. 54/
(Udfyldes af Dommerkontoret)

Gade og Hus Nr.:
(hvor saadant findes)

Anmelderens Navn og Bopæl (Kontor):
Sagfører Smedegaard Andersen,
Herning.

Stempel: 142 Kr.00 Øre.

S K Ø D E.

1613 $\frac{27}{28}$

Undertegnede Gaardejer P e d e r N i e l s e n, Karup, sælger, skøder og endelig overdrager herved til Gaardejer M a r i - u s E m i l J a c o b s e n, Studsgaard, den mig tilhørende faste Ejendom Matr. Nr. 13 a, 10 a, 8 l, 11 v, 11 x og 15 ab af Karup By og Sogn, skyldsatt for Hartkorn henholdsvis 4 Skp. 3 Fdk. o Alb., 2 Fdk. $\frac{1}{2}$ Alb., $\frac{1}{2}$ Alb., $\frac{1}{2}$ Alb., $\frac{1}{2}$ Alb. og o Alb., med alle paa samme værende Bygninger, disses jord-, mur- og nagelfaste Tilbåhør, der under Støbegods, Besætning og Inventarium, Avls-, Mejeri- og øvrige Driftsredskaber, Sæd, Avl og Afgrøde, Fourage, Ildebrændsel og Gødning samt Hønsene, og Ejendommens øvrige rette Tilliggende og Tilhørende, saaledes at den nævnte Ejendom herefter skal tilhøre Køberen som hans lovlige, velerhvervede og uigenkaldelige Ejendom under mit Hjemmelsansvar efter Loven.

Ejendommen sælges med de samme Herligheder, Rettigheder, Byrder og Pligter, hvormed den har tilhørt mig, og Handelen er iøvrigt indgaaet paa følgende nærmere Vilkaar:

1.

Ejendommen og det øvrige overdragne overtages og tiltrædes straks af Køberen og staar derfor fremtidig for dennes Regning og Risiko i enhver Henseende med Adgang til i Ildebrandstilfælde at hæve Assurancesummerne til vedtægtsmæssig Anvendelse.

2.

Alle af Ejendommen gaaende Skatter, Afgifter og Byrder af enhver Art deles mellem Parterne med den 11'f. M. som Skæringsdag.

Bestillings
Formular

C

3.

Købesummen er akkorderet til Kr. 22.500,00, skriver t o-
og t y v e T u s i n d e f e m H u n d r e d e K r o n e r,
hvilken Købesum berigtiges saaledes:

a. Køberen overtager til Forrentning fra 11'f. M. den i Ejendom-
men indestaaende Pantegæld til Husmandskreditforeningen, stor
oprindelig Kr. 12.000,00

i to Prioriteter, til forhøjet Rente og med
statutmæssige Byrder og Forpligtelser, saale-
des at, hvad der er afdraget, kommer Køberen
tilgode, ligesom Andelene i Foreningens Re-
serve- og Administrationsfond tilfalder den-
ne,

b. Restkøbesummen " 10.500,00
er paa anden Maade afgjort.

Kr. 22.500,00

4.

Alle med denne Overdragelse forbundne Omkostninger, der-
under for Skødets Ustedelse, Stempling og Tinglæsning, betales med
Halvdelen af hver af Parterne.

5.

Køberen indtræder i Sælgerens Rettigheder og Forpligtel-
ser overfor Mejeriet fra og med den 11'f. M., idet han hæver Møl-
kepenge og Andel i Overskud fra og med nævnte Dag, og idet Andelen
i Mejeriet for den løbende Periode tilfalder ham.

6.

Af Hensyn til Stempling og Tinglæsning bemærkes paa Tro
og Love, at Værdien af den faste Ejendom kan ansættes til
Kr. 14.000,00, medens Restkøbesummen er Værdien af medfulgt Løsøre.

7.

Med Hensyn til de Ejendommen nu paahvilende Servitutter
og andre Byrder henvises til Ejendommens Blad i Tingbogen.

Medundertegnede M a t h i l d e N i e l s e n, født
H a n s e n, Sælgerens Hustru, godkender Handelen og indgaar paa
Skødet i alle dets Ord og Punkter.

Medundertegnede Gaardejer M a r i u s E m i l J a-
c o b s e n indgaar ligeledes paa Skødet i alle dets Ord og
Punkter.

Til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnefast.

H e r n i n g, den 26' Januar 1928.

Marius Emil Jacobsen.

Mathilde Nielsen.

Peder Nielsen.

Underskrevne bevidner herved, at ovenstaaende Underskrif-
ter er ægte, at Dateringen er rigtig, og at Underskriverne er myn-
dige.

Smedegaard Andersen,

Sagfører,

H e r n i n g.

Ved Landbrugsministeriets Skrivelse af 15/8 1919 er for-
nævnte Parcel ansat til Hartkorn saaledes:

Matr. Nr. 13 a, Karup By og Sogn,		o Tdr. 4 Skp. 3 Fdk. o Alb.					
8/2 19	" "	10 a,	"	"	"	o - o - 2 - 0 $\frac{1}{2}$ -	
28/12 76	" "	8 l,	"	"	"	o - o - o - 0 $\frac{2}{4}$ -	
15/8 19	" "	11 v,	"	"	"	o - o - o - 0 $\frac{2}{4}$ -	
"	" "	11 x,	"	"	"	o - o - o - 0 $\frac{1}{4}$ -	
"	" "	15 ab,	"	"	"	o - o - o - o -	

Fornævnte Ejendom er ansat til Ejendomsskyldværdi 10.100
Kr. under Løbe No. 88 ved 6te alm. Vurdering. Ved 4de og 5te Vurde-
ring: særskilt vurderet. Det bortskødede Areal er ikke noteret som
Del af en samlet fast Ejendom.

Viborg Amtstue, den 1/2 1928.

Juul.

Indført i Dagbogen for Retskreds Nr. 79,
Lysgaard samt en Del af Hovbjerg
Herred, den 2. Februar 1918

Lyst Tingbog: Bd. "Kant", a Bl. 57
Akt: Stab A. Nr. 54.

Stodt er endeligt

Substantivering ved Præjektiv:

Udsag for 927/18 95/18 ved Lysgaard

Genpartens Rigtighed bekræftes.

Kfr.

J. Nielsen

Peder Severin Sørensen 1928 -1947

Peder Severin Sørensen blev født den 14. december 1889 og var søn af gårdmand Jens Kristian Sørensen og hustru Petrine Pedersen af Hestlund i Bording sogn.

Han blev gift i Ikast den 14. juni 1912: Ungkarl og landmand Peder Severin Sørensen, 22 år og pige Ane Marie Caroline Jacobsen, født 23. november 1890, 21 år. Hun var datter af landmand Poul Jacobsen og hustru Ane Marie Hansen af Tyvkjær, Ikast sogn.

De bosatte sig i Hestlund. Her boede de indtil 1928.

Ved barns fødsel i 1914 og 1917 var Peder Severin Sørensen husmand. I 1919 gårdejer. I 1921 og 1924 blev han kaldt for købmand. Hver gang i Hestlund, Bording sogn.

I 1928 købte Peder Severin Sørensen Sønderbygaard. Ejendommen har ifølge brandtaksationen bestået af 4 bygninger. Et stuehus, der bestod af bryggers, køkken, 3 værelser, forgang og 2 loftværelser. Der var overalt gibsede lofter og brædegulve, undtagen i bryggers, hvor der var cementgulv. En lade med cementgulv. En stald med plads til 2 heste 7 køer og 3 svin. Her var der cementgulv og betonloft med jernbjælker. Et tørvehus.

Han ejende gården helt til 1947, hvor han solgte den til Ejner Andreasen.

Peder Severin Sørensen døde den 15. februar 1974 og Ane Marie Sørensen den 22. november 1979 ifølge deres gravsten på Karup kirkegård.

Børn af Peder Severin Sørensen og Ane Marie Caroline Jacobsen:

1. Jens Kristian Sørensen, født 19. januar 1914 i Hestlund, Bording sogn. Død 27/4 1915 i Bording.
2. Poul Kristian Sørensen, født 17. april 1917 i Hestlund, Bording sogn.
3. Anna Lydia Sørensen, født 6. februar 1919 i Hestlund, Bording sogn.
4. Jutta Sørensen, født 13. maj 1921 i Hestlund, Bording sogn.
5. Magda Sørensen, født 21. september 1924 i Hestlund, Bording sogn.

Adopteret barn:

6. Karlo Sørensen, født 22. november 1914 på Rigshospitalet, København. Søn af ugift Julie Marie Petersen, født 25/12 1884 og var datter af mølleejer Niels Petersen og hustru Ane Marie Andersen, Kallehave mølle, Præstø amt. Karlo Petersen blev adopteret af landmand Peder Severin Sørensen og hustru Anne Marie Karoline Jakobsen ved kgl. bevilling af 28/2 1916.

Justitsministeriets Genpartipapir. Til Skøder, Skadesløsbreve, Kvitteringer til Udslettelse og andre Paategninger m. m. (vedr. fast Ejendom).

Mtr. Nr., Ejerlav, Sogn: Matr. Nr. 13 a, 10 a, 8 1, Akt: Skab *a* Nr. 541
(i København Kvarter) 11 v, 11 x og 15 ab af (Udfyldes af Dommerkontoret)
eller (i de norderjydske Lands- Karup By og Sogn, Købers } Bopæl: Hestlund.
dele) Bd. og Bl. i Ting- Kreditors }
bogen, Art. Nr., Ejerlav, Sogn.

Gade og Hus Nr.:
(hvor angives Enderen)

Anmelderens Navn og Bopæl (Kontor):

Sagfører Smedegaard Andersen,
Herning.

Stempel: 131 Kr. 20 Øre.

S K Ø D E.

60 ²⁸/₂₉

23/5-49.

Undertegnede Gaardejer **M a r i u s E m i l J a c o b-
s e n**, Studsgaard, sælger, skøder og endelig overdrager herved til
Købmand og Gaardejer **P e d e r S e v e r i n S ø r e n s e n**,
Hestlund, den mig tilhørende faste Ejendom Matr. Nr. 13 a, 10 a, 8 1
11 v, 11 x og 15 ab af Karup By og Sogn, skyldsæt for Hartkorn hen-
holdsvis 4 Skp. 3 Fdk. o Alb., 2 Fdk. o $\frac{1}{2}$ Alb., o $\frac{1}{2}$ Alb., o $\frac{1}{2}$ Alb.,
o $\frac{1}{2}$ Alb. og o Alb., med alle paa samme værende Bygninger, disses
jord-, mur- og nagelfaste Tilbehør, derunder Støbegods, Besætning
og Inventarium, Avls-, Mejeri- og øvrige Driftsredskaber, Sæd, Avl
og Afgrøde, Fourage, Ildebrændsel og Gødning samt Hønsene, og Ejen-
dommens øvrige rette Tilliggende og Tilhørende, saaledes at den
nævnte Ejendom herefter skal tilhøre Køberen som hans lovlige, vel-
erhvervede og uigenkaldelige Ejendom under mit Hjemmelsansvar efter
Loven.

Ejendommen sælges med de samme Herligheder, Rettigheder,
Byrder og Pligter, hvormed den har tilhørt mig, og Handelen er løv-
rigt indgaaet paa følgende nærmere Vilkaar:

Ejendommen og det øvrige overdragne overtages og tiltræ-
des straks af Køberen og staar derfor fremtidig for dennes Regning
og Risiko i enhver Henseende med Adgang til i Ildebrandstilfælde at
hæve Assurancesummerne til vedtægtsmessig Anvendelse.

2..8

Alle af Ejendommen gaaende Skatter, Afgifter og Byrder af

Basillings
Formular

C

Jensen & Kjeldskov, A/S, København.

enhver Art deles mellem Parterne med den 1ste Januar d. A. som Skæringsdag.

3.

Købesummen er akkorderet til Kr. 19.000,00, skriver
n i t t e n T u s i n d e K r o n e r, hvilken Købesum berig-
tiges saaledes:

- a. Køberen overtager eller indfrier samt fra 11 December f. A.
at regne forrenter den i Ejendommen indestaaende Pantegæld
til Husmandskreditforeningen, stor Kr. 12.000,00
til forhøjet Rente og med statutmæssige Byrder
og Forpligtelser, saaledes at, hvad der er af-
draget, kommer Køberen tilgode, ligesom Ande-
lene i Foreningens Reserve- og Administrations-
fond tilfalder denne,
- b. Restkøbesummen " 7.000,00
er berigtiget i Byttehandel.

Kr. 19.000,00

4.

Alle med denne Overdragelse forbundne Omkostninger, der-
under for Skødets Udstedelse, Stempling og Tinglysning, betales
med Halvdelen af hver af Parterne.

5.

Køberen indtræder i Sælgerens Rettigheder og Forpligtel-
ser overfor Mejeriet fra og med Dags Dato, idet han hæver Mælkepen-
ge og Andel i Overskud fra og med Dags Dato, og idet Andelen i
Mejeriet for den løbende Periode tilfalder ham.

6.

Af Hensyn til Stempling og Tinglysning bemærkes paa Tro
og Love, at Værdien af den faste Ejendom kan ansættes til
Kr. 13.000,00, medens Restkøbesummen er Værdien af medfulgt Løsøre.

7.

Med Hensyn til de Ejendommen paahvilende Servitutter og
andre Byrder henvises til Ejendommens Blad i Tingbogen.

8.

Det bemærkes paa Tro og Love, at den overdragne Ejendom

ikke tjener til Bolig for Sælgeren, hans Ægtefælle eller Familie,
og at Sælgerens Ægtefælles eller Ægtefællernes Erhvervsvirksomhed
ikke er knyttet til den.

Medundertegnede Købmand og Gaardejer P e d e r S e v e -
r i n S ø r e n s e n indgaar paa Skødet i alle dets Ord og Punk-
ter.

Til Bekræftelse med vore Underskrifter vidnefast.

H e r n i n g, den 10' April 1928.

Marius Emil Jacobsen. Peder Severin Sørensen.

Underskrevne bevidner herved, at ovenstaaende Underskrif-
ter er ægte, at Dateringen er rigtig, og at Underskriverne er myn-
dige.

Smedegaard Andersen,
Sagfører,
H e r n i n g.

Fornævnte Ejendom er ansat til Ejendomsskyldværdi
10.100 Kr. under Løbe No. 88 ved 6te alm. Vurdering. Ved 4de og
5te alm. Vurdering: særskilt vurderet. Det bortskødede Areal er
ikke noteret som Del af en samlet fast Ejendom.

Viborg Amtstue, den 13/4 1928.

Juul.

Indført i Dagbogen for Retskreds Nr. 79,
Lysgaard samt en Del af Hovbjerg
Herred, den 19 April 1928 Bl. 59
Lyst.Tingbog: Bd. Marius a Nr: 541.
Akt: Skab a

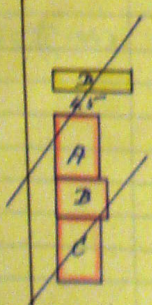
Skødet er endeligt.

Genpartens Rigtighed bekræftes.

J.

J. Bilbo

Fors.-Nr.	Beliggenhed (By, Mark, Overdrev, Kjær, Hede eller Ager.) samt Stedets alm. Beteg.	Matri.-Nr.	Den Forsikrede.	Naar indtegned, Dato.	De forsikrede Bygningers			
					Litr.	Anvendelse.	Fors. Beløb, Kr.	Bygningsmaade.
28 (nr 15) Overs. fra Grund. 17/14	Larup	13a	~~Joh. Jensen~~	17/14	a	Kuchus	~~2575~~	~~jern~~ ~~Sten~~
			~~Jensen~~		b	Lade	~~1200~~	~~Beton~~ ~~"~~
			~~Pjani Vederslev~~		c	Stald	~~2000~~	~~"~~ ~~"~~
			~~kingl. Kalk. m.~~		d	Trochus	~~150~~	~~Jern~~ ~~Sten~~
			~~ikke gærv.~~		a	Silvris	4900	Adm. Sten
			~~not. 3/10-47.~~			Stobogede	250	
					b	Lade	1680	do do
					c	Stald	3270	do Stald
					d	Ligehus	10,900	Jern. Kalk.
						Stobogede	1.200	
					D	Lade	6.300	do. do.
	C	Stald	5.200	do. do.				
	D	Trær, Konehuse	3.400	do. do.				
			520 Jan. 1/4-58					

of

Bygninger- nes Litr. og Anvendelse	Bage- kæde	Længde m.	Bredde m.	Højde m.	Yder- murene er af	Tag- be- dæk- ning	Den indvendige Indretning og Benyttelse. Loft, Gulv, Ud- styrelse, Skorstene m. v. Ved hver Bygning anføres, om Fundamenter, Kakkellovne, Komfur o. l. er medregnede i Forsikringen, og da med hvilke Beløb, angivet for Funda- menter for sig, for Kakkellovne for sig osv., eller om de er undtagne fra Forsikringen. (Hvor Bygningen har flere Etager, hel eller delvis Kælder, maas Vurderingen og Be- skrivelsen ske pr. Etage, saaledes at der sættes et bestemt Beløb for Kælder, 1., 2. Etage, Tagetage osv.)	Aar	Værdi	Værdi	Bes- gæres forsikret for
									som Ny- bygning	til For- sikring	Kr.
Overført										11.200	

Den samlede Forsikringssum bliver saaledes ... / 0.2 00

Med Hensyn til Skorstene, Bageovne, Ildsteder, Motorer eller lign. bemærkes særlig: *Fuldt*

Hvilken Belysning benyttes i Ejendommen? (Hvis elektrisk Lys, bedes oplyst, hvem der har installeret det og hvornaar?)

Findes der Lyaalbedere og hvor? *Nej*

Efter Netsystem?

Efter Stangsystem?

Hvem har udført Installationen og naar?

Findes der Petroleum- eller Benzinmotorer, Foderkogekegler eller lignende, i hvilken Bygning og hvorledes er de installerede? *Nej*

Stedets tidligere Forsikring for 1000 Kr. under Fors.-Nr. 15 udgaar

Nærmeste Nabosted er uforsikret
Fors.-Nr. 33 tilhørende *Harry Skole* med *haast* Tag, og dette
ligger 100 m fra Litr.

Der drives følgende Næringsbrug i Ejendommen: *Ass. Leasing*

Denne Forretning har vi foretaget paa Tro og Love.

Arvid Jensen
Formand.

Mathias Hvid   *Pelle Linnell*
Vurderingsmand.   Rekvirent.

Modtaget for Vurderingen 6 Kr. Ø.

Formand.

Grundrids med Afstand mellem Bygningerne og Oplysning om Brandmure. Ogsaa mulig uforsikrede
Bygninger med Afstande maa angives.

N.

Ejnar Marinus Andreassen 1947 - 1974

Uddrag fra bogen "Vort sogn i 100 år". Historisk forlag 1952.

Andreassen, Ejner Marinus, Gdr. "Sønderby", Karup

er født i Aarestrup 5.7.1905. Forældre: Gdr. Andreas Andreassen, Aarestrup. Hustru Marie. Bedsteforældre: FF: Gdr. Jens Andreassen, Aarestrup. FM: Else Marie.

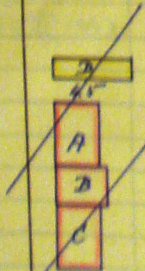
Ejner Andreassen er gift med Anna Hedvig, f. Nielsen i Karup 27.5.1911. Forældre: Gdr. Anton Nielsen, "Engholm", Karup. Hustru Ane Katrine f. Balle. Bedsteforældre: FF: Gdr. Niels Nielsen, Finderup. MF: Gdr. Niels Balle, Karup. MM: Margrethe.

I ægteskabet er to børn: Else 14.3.1943 og Jens Anton 1.2.1946.

Ejner Andreassen købte 1947 gården af Peder Sørensen med et areal på 44 tdr. land, og det menes, at det er en gammel hovedparcel, der tidligere var meget større, da der er udstykket flere ejendomme herfra. Alle bygningerne er opført efter brand ca. 1910, men dog siden tilbyggede. Der findes nutidens maskiner og redskaber, og normal besætning er i dag 7 køer og opdræt, 2 heste, 2 søer og opdræt samt fjerkræ.

Fors. Nr.	Beliggenhed (By, Mark, Grædser, Kjøer, Hede eller Aal.) samt Stedets alm. Beteg.	Matr. Nr.	Den Forsikrede.	Naar indtegned, Dato.	De forsikrede Bygningers			
					Litr.	Anvendelse.	Fors. Beløb, kr.	Bygningsmaade.
23 (nr 15) Ovrig. fra Grund. 17/14	Karrup	13a	~~Peter Sørensen~~ ~~Spannon~~ Ejeren Vedvæsen Kjøbt. Høst. m. ikke gæves. not. 2/10-47.	17/14	~~a~~ Stuehus	~~2871~~	~~gam~~	~~Sten~~
					~~b~~ Lade	~~1200~~	~~Byen~~	~~"~~
					~~c~~ Stald	~~3000~~	~~"~~	~~"~~
					~~d~~ Trøsthus	~~650~~	~~Byen~~	~~By~~
					~~a~~ Stuehus	4900	Byen	Sten
					~~Stuehus~~	~~250~~		
					~~b~~ Lade	1680	do	do
					~~c~~ Stald	3270	do	Sten
					~~a~~ Stuehus	10,900	Byen	Sten
					~~Stuehus~~	1,200		
					~~b~~ Lade	6,500	do	do
					~~c~~ Stald	5,200	do	do
~~d~~ Trøsthus	3,400	do	Sten					
				520 Jan. 1/11-58				

of

Harup

Sogn.

38 (3A)

(Formular Nr. 14.)

og Gjenstandes

Dimensioner i Meter			Pris pr. Meter Kr.
læng.	dyb.	høj.	

Grundriss med indbyrdes Afstand.

Nærmeste Nabosted:

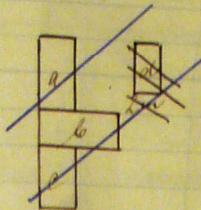
Tarifiering:

Halvaarligt Kontingent:

Anmærkning.

100 Kr.	1000 Kr.	Øre.
---------	----------	------

~~13~~	~~7~~	~~3~~	~~32~~
~~10~~	~~7~~	~~3~~	~~13~~
~~13~~	~~7~~	~~3~~	~~26~~
~~11~~	~~7~~	~~2~~	~~4~~
~~13~~	~~8.4~~	~~3~~	~~15~~
10	8.4	3	20
12	8.4	3	30
13	8.4	3	109/100
10	8.4	3	84/13
13	8.4	3	109/13
15	3.8	2	57/60

Fors. Nr.	Afstand. m	Kl.	Ris.	Fors.-Sum, Kr.	100 Kr.	1000 Kr.	Øre.
-----------	------------	-----	------	----------------	---------	----------	------

~~36~~	~~11~~	~~16~~		8000	5	4	02
~~33~~	~~100~~	~~2~~	~~1~~	350	2	2	10
4. Tag	50			8350			4 10
2. i. k.	20	16		10.200	5	5	10

PRISSTIGNINGS-TILLÆG

70/10 7 110 1/10

gældende fra den 10/10 42

17 340	17 40
17.340	8 70
Neds.	87
16.110	7 82 1 10 43
30.000	17 24
Neds.	518
Netto	1206 520. 24/1-47.
30.000	1970
Neds.	395
Netto	1575 1. 10. 53.
Til H. B.	pr. 1/4-55
fra H. B.	pr. 1/4-58
60.600	4765
neds.	955
netto	3810 520-pr. 1/4-58.
60.600	28-
Neds.	3
netto	25- omt. pr. 1/10 59